

NJON NATIONALE
JEUGDORKESTEN
NEDERLAND

Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland

Jaarverslag en jaarrekening 2023

JEUGDORKEST
NEDERLAND

NJO

**NATIONAAL
JEUGDORKEST**

**NJO
MUZIEK
ZOMER**
GELDERLAND

**JONG
METROPOLE**

NJON NATIONALE
JEUGDORKESTEN NEDERLAND

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De Nationale Jeugdorkesten Nederland in 2023	4
Doelstelling en focus	4
Doorlopende leerlijn	4
De orkesten	5
Muziekzomer Gelderland	6
Maaiveld Festival	6
Internationaal	6
Young Professionals	7
Rol in de keten van talentontwikkeling	8
Publiek en marketing	9
Marketingverdieping	9
Regionale inbedding	10
Lobby voor borging plek muziekvakstudenten in het landelijk bestel	11
Organisatie	12
Codes	14
Governance Code Cultuur	14
Code Diversiteit en Inclusie	14
Fair Practice Code	16
Duurzaamheid	16
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	17
Activiteiten 2023	17
Jeugdorkest Nederland (JON)	18
Nationaal Jeugdorkest (NJO)	20
Jong Metropole	22
Maaiveld Festival 2023	24
MusXchange	24
Muziekzomer Gelderland 2023	25
Young Professionals	27
Financiën en continuïteit	28
Verslag van de Raad van Toezicht	31
Bijlage 1 - Concertoverzicht 2023	32

Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel.....	32
Bijlage 2 - Concerten en bezoekersaantallen NJON 2019-2023.....	36
Bijlage 3 - Steunbetuigingen waarde NJON	37
Bijlage 4 - Gecomprimeerde jaarbegroting 2024 Stichting NJON	42
Jaarrekening 2023 Stichting NJON.....	44
Prestatiecijfers FCP 2023	64

Inleiding

Het jaar 2023 was het eerste waarin geen aanpassingen vanwege corona meer nodig waren. Alle drie onze orkesten hebben weer volledig kunnen werken en de Muziekzomer Gelderland heeft zonder beperkingen plaats gevonden. Live samen muziek maken en beleven was eindelijk weer volledig mogelijk. De corona-periode met alle beperkingen heeft extra duidelijk gemaakt dat dat niet door online-varianten te evenaren is, ook al organiseerden we in die periode natuurlijk allerlei alternatieve projecten die waardevol waren. De hoofddoelstelling van de Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON) is immers het stimuleren van de ontwikkeling van jonge, muzikale talenten door hen in orkesten en ensembles te laten samenwerken, nieuwe producties te laten ontwikkelen en die te laten uitvoeren voor publiek.

Naast de organisatie van al onze projecten met jonge musici vanaf 14 jaar gebruikten we het jaar ook om een grondige zelfevaluatie te houden en daarmee ons beleid voor de komende jaren te bepalen. We richten ons de komende jaren nog explicieter op talentontwikkeling. Met deze focus beantwoorden we aan een duidelijke behoefte en bewegen we mee met de verschuiving in de sector van 'bereik' naar 'impact'. We spelen met onze sleutelpositie in de keten een onmisbare rol in de continuïteit van de symfonische muziek en de innovatie van de concertpraktijk in Nederland. NJON vormt een essentiële aanvulling op het individuele muziekonderwijs en de conservatoria en is voor deelnemers die professioneel musicus willen worden de onmisbare brug tussen opleiding en beroepspraktijk. Het belang van de NJON wordt door velen in en rond de sector onderschreven en gesteund. Met onze projecten verschaffen we jonge musici een ervaring die hen hun leven lang bijblijft. Al onze projecten leiden tot uitvoeringen voor publiek, omdat dat immers het essentiële einddoel bij podiumkunst is. Met onze prioriteit op de talentontwikkeling is het bereiken van een breed publiek onze tweede doelstelling.

De afgelopen anderhalf jaar stonden ook in het teken van onze lobby om aandacht te vragen voor het probleem dat kunstvakstudenten tussen wal en schip van de verschillende regelingen vallen en NJON daarom in de huidige beleidsperiode 2021-2024 met een reductie van 29% op de rijkssubsidie is geconfronteerd. Ons pleidooi bij het ministerie van OCW, het Fonds Cultuurparticipatie (FCP) en Fonds Podiumkunsten werd door veel organisaties in de sector, waaronder de Nederlandse conservatoria en beroepsorkesten, en door de gedeputeerden van de provincie Gelderland en Overijssel en wethouders van 15 gemeenten ondersteund. Ook in de landelijke pers was er aandacht voor het probleem. We zijn zeer dankbaar dat het ministerie en het FCP onze signalen serieus hebben genomen en dat het FCP voor de periode 2025-2028 de regeling op dit punt heeft aangepast.

Voor de huidige beleidsperiode 2021-2024 geldt deze aanpassing nog niet en we moesten voorkomen al te zeer verder op de beperkte buffers in te teren. Dankzij scherpe keuzes en sturing op kosten, substantiële (maar incidentele) steun door particuliere fondsen, de structurele subsidies van de gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland en het door FCP beschikbaar gestelde "Herstelpakket jonge cultuurmakers" is het afgelopen jaar gelukt de kwaliteit en omvang van onze activiteiten toch te handhaven en binnen de begroting te blijven. Inmiddels dienden we onze meerjarenaanvraag voor de regeling Talentontwikkeling 2025-2028 bij het FCP in. We hopen van harte dat het FCP met de gevraagde bijdrage vanaf 2025 de activiteiten voor al onze deelnemers weer zal ondersteunen.

We kijken terug op een succesvol jaar waarin we honderden jonge muzikale talenten hebben kunnen helpen in hun ontwikkeling en mooie projecten met hen konden maken en aan publiek konden presenteren. Ik ben het team, al onze partners, deelnemers en vrijwilligers dankbaar voor hun enorme inzet waarmee dit mogelijk is geworden. Ook gaat mijn grote dank uit naar de Raad van Toezicht voor hun steun en adviezen en naar alle overheden, fondsen en particuliere schenkers voor hun financiële steun.

Ewout van Dingstee
directeur/bestuurder

De Nationale Jeugdorkesten Nederland in 2023

Doelstelling en focus

De Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON) is *het* nationale talentontwikkelingsinstituut voor jonge musici vanaf 14 jaar tot en met Young Professionals op het gebied van ensemble- en orkestspel op het hoogste niveau, met een ruim en gevarieerd aanbod aan concerten en (interdisciplinaire) voorstellingen voor een breed publiek.

De NJON zijn in ontwikkeling. Veranderingen in de samenleving, nieuwe financiële uitdagingen en veranderende behoeftes van deelnemers dwingen tot reflectie en aanpassingen. Dat past ook bij een lerende organisatie die zich inzet voor de ontwikkeling van jonge mensen. In 2023 hielden we een grondige zelfevaluatie en bepaalden daarmee ook ons beleid voor de komende jaren. Op basis van uitgebreide sessies met het hele team, gesprekken met externe stakeholders, publieks- en deelnemersenquêtes en een waardenverkenning door Berenschot, richten we ons de komende jaren nog expliciet op talentontwikkeling. Met deze focus beantwoorden we aan een duidelijke behoefte en bewegen we mee met de verschuiving in de sector van 'bereik' naar 'impact'. Bij NJON vertaalt zich dat op diverse manieren. We spelen met onze sleutelpositie in de keten een onmisbare rol in de continuïteit van de symfonische muziek en de innovatie van de concertpraktijk in Nederland. NJON vormt een essentiële aanvulling op het individuele muziekonderwijs en de conservatoria en is voor deelnemers die professioneel musicus willen worden de onmisbare brug tussen opleiding en beroepspraktijk. Met onze projecten verschaffen we jonge musici een ervaring die hen hun leven lang bijblijft.

Al onze projecten leiden tot uitvoeringen voor publiek, omdat dat ook een belangrijk onderdeel van het leerproces is. Het essentiële einddoel bij podiumkunst is immers het uitvoeren voor en verbinden met publiek. We leren onze deelnemers in verschillende formats te werken en programma's te maken voor verschillende doelgroepen. Onze tweede doelstelling van voorheen, het bereiken van een breed publiek, hebben we echter ondergeschikt gemaakt aan de talentontwikkeling.

De zelfevaluatie en daaruit voortkomende keuze voor nog explicietere focus op talentontwikkeling bracht ons ook tot een aanscherping van onze visie en missie:

Visie

NJON gelooft dat samenspel en podiumervaring onmisbaar zijn in de ontwikkeling van elke beroepsmusicus, en dat de ervaring in een jeugdorkest van grote kwaliteit ook het leven van jongeren die een andere carrière kiezen, blijvend verrijkt.

Missie

NJON ondersteunt de beste, jonge, muzikale talenten vanaf 14 jaar, alsook conservatoriumstudenten in hun ontwikkeling en bij het eventueel opbouwen van een professionele carrière als musicus. Geselecteerde toptalenten krijgen de kans om ervaring op te doen in orkest- en ensemblespel en coaching en training te volgen. Ze maken eigen producties en doen podiumervaring op onder leiding van de beste coaches, docenten en dirigenten.

Doorlopende leerlijn

Onze missie om jonge musici te begeleiden en te stimuleren in hun ontwikkeling, vertaalt zich in een breed en samenhangend scala van activiteiten die tezamen een doorlopende leerlijn vormen voor muzikale talenten vanaf 14 jaar. Deelnemers worden gecoacht in allerlei verschillende aspecten: samenspel, groepsvorming, omgang met fysieke en mentale belasting. Daarnaast vormen onderwerpen als ondernemerschap, de ontwikkeling van nieuwe concepten en formats, interdisciplinair en genre-overschrijdend werken, en het uitvoeren van programma's voor specifieke doelgroepen op uiteenlopende locaties, onderdeel van de projecten. Zo is de NJON niet alleen de plek

waar toekomstige professionele musici brede vaardigheden ontwikkelen waarmee ze bijdragen aan de ontwikkeling van de sector en ze inspiratoren voor nieuwe generaties kunnen zijn, ook is de NJON een laboratorium waarin wordt geëxperimenteerd met nieuwe formats en verbindingen met publiek.

De waardenverkenning die we in 2023 door adviesbureau Berenschot lieten maken leidde tot de conclusie dat NJON *‘in staat is meerwaarde te leveren op [haar] verschillende proposities, juist doordat deze in samenhang worden georganiseerd en gerealiseerd’*.

We organiseren jaarlijks minimaal twee grote projecten voor elk van onze drie orkesten, die elk hun eigen opzet en doelstelling hebben. Ons eigen festival, de Muzieksomer Gelderland, biedt de orkesten en allerlei ensembles het podium om een groot deel van de vaak nieuw ontwikkelde (interdisciplinaire) programma's voor publiek te presenteren. Internationale samenwerking en uitwisseling biedt deelnemers de kans op het allerhoogste niveau ervaring op te doen en te leren van interculturele uitwisseling. Met allerlei kleinschalige en grotere projecten dragen we bij aan muzikale inspiratie en talentontwikkeling van jongeren eerder in de keten. Onze doorlopende leerlijn en brugfunctie hebben we de afgelopen jaren verder uitgebreid met projecten voor Young Professionals. Daarmee helpen we recent afgestudeerde musici met hun eerste stappen in de beroepspraktijk, omdat we constateerden dat voor hen de afstand tussen de conservatoriumopleidingen en de beroepspraktijk de afgelopen jaren groter is geworden.

De orkesten

Jeugdorkest Nederland (JON), opgericht in 1959, is voor in Nederland opgroeiend muzikaal toptalent van 14 tot en met 20 jaar. Zij kunnen zich hier onder professionele begeleiding verder ontwikkelen. Het repertoire varieert van de grote klassieke werken tot moderne composities. JON speelt voor jongeren in deze fase van hun leven een belangrijke, begeleidende rol in de afweging om al dan niet voor een muziekvakopleiding te kiezen. Dirigent en coaches hebben veel aandacht voor de individuele musici.

Het **Nationaal Jeugdorkest (NJO)** werd opgericht in 1957 en vormt voor musici van 18 tot 26 jaar de brug tussen het conservatorium en de beroepspraktijk. NJO werkt met verschillende, internationale topdirigenten en -solisten. Deze groep heeft baat bij de ontmoeting met verscheidene visies en werkwijzen. Vanuit NJO ontwikkelen we ook talrijke interdisciplinaire projecten, die bijdragen aan de brede ontwikkeling van de jonge musici en van de concertpraktijk van de toekomst.

Jong Metropole is een unieke samenwerking tussen NJON, Nationaal Jeugd Jazz Orkest en Metropole Orkest. Dit specialistische orkest voor symfonische jazz- en popmuziek, met uitstapjes naar niet-westerse tradities, verenigt studenten van 18 tot 26 jaar uit de jazz- en klassieke conservatoriumopleidingen, en werkt samen met artiesten uit de internationale scene. De interactie tussen de verschillende werelden, achtergronden en stijlen leidt tot swingende en spectaculaire concerten en een enorme verbreding van de capaciteiten van alle deelnemers. Het initiatief wordt grotendeels mogelijk gemaakt door de Keep an Eye Foundation en het Cultuurfonds en bestaat uit verschillende onderdelen per seizoen: een zomer- en een wintertournee, masterclasses en twee awards.

De audities zijn een belangrijk onderdeel van het talentontwikkelingsprogramma van de NJON. Ze zijn niet alleen bedoeld om deelnemers voor de orkestprojecten te selecteren maar vormen voor hen ook een belangrijke ervaring. Het afleggen van een goede auditie vereist grote vaardigheid op speltechnisch en muzikaal vlak en een goede omgang met mentale druk. Elke musicus zal voor het verwerven van een baan in zijn/haar carrière audities moeten doen waarvoor training onontbeerlijk is. Daarin voorziet de NJON. Er vindt geen voorselectie plaats. Alle kandidaten die voldoen aan de leeftijdscriteria en een instrument bespelen dat in de bezetting van het betreffende orkest zit, mogen auditie doen. Voor NJO en Jong Metropole geldt daarbij dat studeren aan een conservatorium een vereiste is. De selectieprocedure en de opzet van projecten zijn vastgelegd in een helder auditie- en deelnamereglement, dat via de website beschikbaar is. Kandidaten worden beoordeeld en kunnen desgewenst feedback krijgen van een professionele jury bestaande uit ervaren musici. Daarnaast ontvangen NJO- en Jong Metropole-kandidaten het filmpje van hun eigen auditie voor zelfstudie en gebruik bij lessen bij hun eigen docent aan het conservatorium.

Naast de audities voor de eigen NJON-orkesten organiseren we ook de Nederlandse audities voor het European Union Youth Orchestra.

Muziekszomer Gelderland

Ons eigen, jaarlijkse festival dat naast de zomerprojecten van de orkesten ook aan allerlei ensembles het podium biedt. Het is daarnaast een laboratorium waarin we onze brede visie op het symfonieorkest en de ensemblemusicus van de toekomst concreet uitwerken. Bij de invulling van het programma coachen wij musici bij het doorlopen van het hele traject, van conceptontwikkeling, uitwerking en instudering tot aan uitvoering voor een publiek en de evaluatie. Een speerpunt daarbij is dat we programma's en formats ontwerpen voor zeer uiteenlopende doelgroepen. Dat levert een veelzijdig en aantrekkelijk festival van ruim twee weken op dat plaats vindt tot in de uithoeken van de provincie Gelderland in de tijd van het jaar dat het reguliere theater- en concertseizoen stil ligt. Met ruim 80 voorstellingen en concerten op uiteenlopende locaties zoals theaters, industrieel erfgoed, landgoederen en in de open lucht bereiken we zowel bewoners als bezoekers van de provincie. Binnen het festival vergroten we met het in 2018 gestarte programma *Muziekszomer Inclusief* de toegankelijkheid voor jongeren en mensen voor wie de concertzaal om allerlei redenen – sociaal, fysiek, economisch – een te grote drempel vormt. Een speciale rol is weggelegd voor een jaarlijks nieuw te selecteren *young artist in residence*: een uitzonderlijk getalenteerde jonge musicus met eigen ideeën over (interdisciplinaire) vormen van podiumkunst. De *young artist* heeft een prominente plek binnen de Muziekszomer en krijgt de kans om in samenwerking met anderen bijzondere programma's te ontwikkelen. Daarmee is deze musicus een voorbeeld en inspirator voor de andere deelnemers en het publiek. Slagwerker Kalina Vladovska was de *young artist in residence* van de Muziekszomer Gelderland 2023.

Maaiveld Festival

De NJON maakt deel uit van het samenwerkingsverband tussen de zes grote Apeldoornse cultuurinstellingen verenigd in de Stichting Culturele Evenementen Apeldoorn. Deze stichting realiseert sinds 2022 het Maaiveld Festival. Het is een laagdrempelig festival in de binnenstad van Apeldoorn met het Stationsplein als festivalhart waarbij een groot deel van de programma's gratis toegankelijk is. Muziek vormt de rode draad waarmee spannende, verrassende, ongewone en onverwachte verbindingen worden gelegd tussen verschillende muziekgenres, de beeldende kunsten en andere kunstzinnige uitingen. Op het programma staan niet alleen de grote namen, maar het festival biedt ook podium aan nieuwe en minder bekende artiesten. Naast de betrokkenheid als organisator treedt elk jaar één van de orkesten van de NJON op in een samenwerking met een artiest uit een ander muziekgenre.

Internationaal

Van een professioneel musicus wordt verwacht dat hij of zij om kan gaan met andere omstandigheden en culturen, gewoonten van publiek en afwijkende werkwijzen in het buitenland. Ook is het voor presteren op internationaal niveau essentieel om je te kunnen meten met orkesten en musici van dat niveau en te spelen op grote podia in het buitenland. Het reizen met een grote groep collega's en de druk om (vrijwel) elke dag op een ander podium een topprestatie te moeten neerzetten vereist ook een grote mate van discipline en sociale vaardigheden. Daarom laat de NJON haar deelnemers internationale ervaring opdoen door onder andere elk jaar internationale tournees met één of meerdere van de eigen orkesten te organiseren en internationale samenwerkingsprojecten aan te gaan.

De NJON vervullen daarmee ook een culturele ambassadeursfunctie en zijn partner in diverse internationale projecten. De jaarlijkse internationale tournees worden georganiseerd in samenwerking met festivals, concertzalen en collega-orkesten in andere landen. Internationale topdirigenten en solisten zijn te gast en er vinden uitwisseling en samenwerkingen met vergelijkbare jeugdorkesten in het buitenland plaats.

Naast de buitenlandse tournees van onze eigen orkesten zijn we internationaal ook actief binnen het samenwerkingsverband van een dertigtal vergelijkbare jeugdorkesten van de European Federation of National Youth Orchestras (EFNYO). Via dit netwerk wordt expertise gedeeld en internationale uitwisseling en interculturele dialoog

gerealiseerd. Met financiële steun van het Creative Europe Programme van de EU organiseert de EFNYO MusXchange. Musici van de deelnemende orkesten kunnen via dit uitwisselingsprogramma op stage bij jeugdorkesten elders in Europa en deelnemen aan bootcamps en kamermuziekprojecten. Deze uitwisselingen leveren de geselecteerde musici waardevolle internationale ervaringen op en laat ze contacten opdoen in een muzieksector die sowieso zeer internationaal georiënteerd is. Ze leren van en werken in andere culturen en met andere werkwijzen, volgen bootcamps met leertrajecten voor bijvoorbeeld ondernemerschap, het maken en uitvoeren van speciale programma's voor mensen met diverse beperkingen.

Als *associate partner* verzorgt NJON ook de Nederlandse audities voor musici die aan het European Union Youth Orchestra (EUYO) willen deelnemen. We zorgen daarmee voor doorstroming van musici naar het hoogst haalbare niveau op het gebied van jeugdorkesten in Europa. De afgelopen jaren hebben we echter wel moeten constateren dat de kosten voor deze Nederlandse auditieronden voor EUYO zijn gestegen tot 15.000 euro per jaar. Volgens langjarige EU-afspraken moeten deze kosten in elk EU-land nationaal bekostigd worden. We hechten waarde aan het organiseren van deze audities als Nederlandse partner van EUYO, omdat het jonge Nederlandse musici verdere ontwikkelkansen biedt. Het zijn echter kosten die niet direct aan onze eigen activiteiten gekoppeld zijn maar in feite aan die van EUYO. EUYO ontvangt overigens volgens dezelfde langjarig EU-afspraken ook ondersteuning vanuit FCP voor het organiseren van hun projecten. Daarin zijn de Nederlandse auditiekosten niet meegenomen. In feite investeren we als NJON hierin dus gelden die eigenlijk voor onze eigen projecten zijn bedoeld. We hebben deze discrepantie inmiddels zowel met EUYO als FCP besproken en zoeken samen met hen naar een logischer financieringsstructuur.

Young Professionals

In de afgelopen jaren is de doorlopende leerlijn voor jonge musici van de NJON verder uitgebreid met projecten voor Young Professionals. Niet alle afgestudeerde musici zijn meteen in staat een praktijk als uitvoerend of docerend musicus op te zetten. Het opdoen van praktische ervaring is evenwel van groot belang. NJON helpt de jongste generatie beroepsmusici hierin met veelzijdige projecten waarin ze hun eerste (betaalde) werkervaringen opdoen, een netwerk opbouwen en zich verder ontwikkelen om aan de eisen van de moderne muziekpraktijk te kunnen voldoen. Als professionele musici krijgen zij uiteraard betaald conform de Fair Practice Code. Deze projecten worden over het algemeen in samenwerking met partners georganiseerd en de productionele kosten ervan worden gefinancierd op projectbasis, dus niet uit de reguliere subsidies. De organisatorische kracht, de expertise en het netwerk van NJON zijn een noodzakelijke voorwaarde om deze projecten te realiseren.

Opera- en orkestproducties met Young Professionals

In samenwerking met professionele opera-instellingen en orkesten worden regelmatig producties gemaakt waarvoor jonge professionele musici vanuit de NJON worden uitgenodigd. In 2023 waren er onder anderen opera-voorstellingen voor jeugd en jongeren waarbij ook met jonge, professionele zangers werd samengewerkt.

Kamermuziekconcerten

In samenwerking met of in opdracht van partners als concertorganisatoren, theaters, bedrijven en particulieren werden verschillende concerten door NJON-ensembles georganiseerd.

De Werf

In 2022 startten de Nationale Jeugdorkesten Nederland met Theater Gajes en het Theaterschip uit Deventer een ontwikkelprogramma voor jonge professionele makers in de podiumkunst: De Werf. Met steun van de provincies Overijssel en Gelderland en de gemeente Deventer is een driejarig project opgezet waarin twee maal zes jonge, professionele theatermakers een 18 maanden durend, veelzijdig, verdiepend traject bestaande uit onderzoek en experiment, twee theatrale producties en een eindproduct doorlopen. Een deel van de producties zijn muziektheatraal en daarbij worden telkens jonge professionele musici uit de gelederen van de NJON betrokken. Coaching en begeleiding vindt plaats vanuit de drie partners en met externe professionals. De jonge theatermakers zijn voor de 18 maanden van hun traject in loondienst, de andere (young) professionals waaronder de musici vanuit

NJON worden op projectbasis ingehuurd. Doelen zijn ook om jonge makers afkomstig uit Oost-Nederland voor de regio te behouden en extra cultuuraanbod voor jeugd in de regio te creëren.

Rol in de keten van talentontwikkeling

De NJON richt zich op de muzikale toptalenten van Nederland en in Nederland studerende musici. Van enorm belang is ook het traject dat jonge talenten kunnen doorlopen voordat ze in één van de NJON orkesten of ensembles kunnen spelen zoals de muzieklessen die de musici hebben gehad en de ervaringen op samenspelgebied die ze hebben kunnen opdoen in ensembles en (regionale) jeugdorkesten. Het traject van kennismaking met muziek tot aan het moment waarop een jongere het niveau van de landelijke NJON-orkesten heeft bereikt staat ernstig onder druk doordat laagdrempelig toegankelijk, buitenschools muziekonderwijs door jarenlange bezuinigingen vrijwel is verdwenen.

De NJON vervult daarom ook een inspirerende en adviserende rol in het muzikaal talent-ontwikkeltraject voorafgaande aan het traject dat de NJON biedt, de eerdere schakels in de keten. Juist onze jonge deelnemers, die al verder gevorderd zijn, kunnen inspiratoren zijn voor jongere kinderen. Veel van onze leden worden ook de toekomstige docenten voor komende generaties. De projecten die we met hen maken vormen ook hun kennismaking met die toekomstige rol en we begeleiden hen in het leren coachen of het maken van programma's voor kinderen. Zo maken we met hen familieconcerten en participatieprojecten en koppelen les- en kennismakingsprojecten voor scholen aan onze orkestprojecten. In het kader van de Kindermuziekweek 2023 ondersteunden een aantal JON- en NJO-leden de *"Doe maar mee band"*. Een participatieproject voor kinderen georganiseerd door Cultuur Oost, waarbij we ook samenwerkten met Theater Orpheus, GIGANT, Orkest De Ereprijs en Phion.

De NJON vervult ook een mentorrol voor lokale orkesten in Apeldoorn, elders in Gelderland en Nederland. Daarnaast zijn de succesvolle samenwerkingen met de Veluwe Onderwijsgroep, Kids College Apeldoorn en Basisschool Meester Lugtmeijer voortgezet. Scholieren kregen de kans om repetities van de NJON-projecten bij te wonen, deel te nemen aan en kennis te maken met klassieke muziek. Ook zorgen we dat jonge kinderen kennis kunnen maken met muziekinstrumenten door die onder begeleiding van onze deelnemers te laten uitproberen. In 2023 deden we dat o.a. bij de voorstellingen van het 8+ programma *"Ik wil méér!"* en tijdens de slagwerkdagen *"Sla je slag!"* in Arnhem en Apeldoorn.

Bij Het Kerst Muziekgala van *Méér muziek in de klas*, dat in december op televisie werd uitgezonden, vormden musici van het JON het begeleidende ensemble op het hoofdpodium. Het programma werd traditiegetrouw afgesloten met de Grootste Schoolband, waarin basisschoollklassen en VO schoolbands uit het hele land samen met het JON ensemble en bekende artiesten optreden voor een groot publiek. Ook verzorgde een ensemble van het JON het Kinderprinsengrachtconcert, waarbij ze bekende en jonge solisten begeleiden. Dit concert werd live op televisie uitgezonden.

Bij concerten van het JON worden leden van diverse jeugdorkesten in Nederland uitgenodigd om zo een jongere generatie te kunnen inspireren. Daarnaast is er regelmatig kennisuitwisseling met diverse jeugdorkesten en geeft de NJON adviezen over organisatie en planning van jeugdorkestprojecten.

Coalitie "Talent in Live Muziek" Apeldoorn

In 2020 heeft de NJON in samenwerking met de drie Apeldoornse partners Theater Orpheus, GIGANT en Orkest De Ereprijs de Coalitie "Talent in Live Muziek" opgericht. Deze vier instellingen richten zich elk vanuit eigen expertise en achtergrond met speciale programma's op het ondersteunen en begeleiden van jong muzikaal talent. Door krachten te bundelen worden de bestaande activiteiten versterkt en geïntensiveerd. Voor jonge muzikale talenten worden mogelijkheden verbreed, waarbij grenzen tussen verschillende muziekstijlen worden overbrugd en discipline-overstijgende projecten ontstaan. De coalitie biedt mentorschap aan amateurmuziekorganisaties en anderen.

Conservatoria

De NJON werkt intensief samen met de conservatoria. Zij onderschrijven ook het belang van de NJON als aanvulling op het muziekvakonderwijs (zie bijlage 3). Deelname aan projecten van de NJON geeft de studenten waardevolle ervaring in het samenspel en een verbreding van hun ontwikkeling als musicus. Ervaring die van essentieel belang is voor de ontwikkeling tot een professioneel musicus. Diverse conservatoria nemen deelname aan NJO-projecten ook op in het curriculum van hun studenten. Planning en programmering van projecten en aansluiting tussen de conservatoriumopleiding en het NJON-ontwikkelingstraject worden regelmatig op elkaar afgestemd. De conservatoria onderschrijven de belangrijke rol die NJON naast de opleidingen speelt en ondersteunden ook de lobby van NJON voor structurele financiering van projecten voor kunstvakstudenten op rijksniveau.

Complementaire functies talentontwikkeling

Binnen projecten van NJON zijn er projecten waarin ook jonge zangers of jonge dirigenten kansen krijgen. Zo worden studenten orkestdirectie uitgenodigd om ervaring op te doen als assistent-dirigent bij de projecten van NJO en Jong Metropole. Ook verstrekt NJON regelmatig compositieopdrachten, vooral ook aan jonge componisten. In 2023 voerden NJON-ensembles en -orkesten ruim 45 nieuwe en recent (maximaal 20 jaar oud) gecomponeerde werken uit. Dat is inclusief recente werken die gearrangeerd zijn voor Jong Metropole en het NJO Poporkest.

Publiek en marketing

Alle projecten en producties die de NJON organiseert leiden tot één of meer uitvoeringen voor publiek. Soms eenmalig en op maat gemaakt voor een specifieke gelegenheid, maar meestal meerdere, openbare uitvoeringen. Daarbij worden genre-grenzen overschreden en vervaagd. Klassiek, jazz, nieuwe muziek en popmuziek staan – ook in mengvormen – op het programma. De NJON loopt voorop in het ontwikkelen van nieuwe en vernieuwende programma's. Het experimenteren met nieuwe presentatievormen, interdisciplinaire programma's en ongebruikelijke locaties zijn een vanzelfsprekend onderdeel van de projecten. Zo wordt een gevarieerd publieksaanbod gerealiseerd waarmee jaarlijks vele bezoekers worden bereikt, waarvan zo'n 20% voor het eerst met de NJON kennis maakt. Met het uitbreiden van de Young Professional projecten merken we dat we ook ander publiek en andere doelgroepen bereiken.

2023 was het eerste jaar zonder corona-beperkingen. We zien dat de bezoekersaantallen weer stijgen, maar ook dat het koopgedrag van het publiek is gewijzigd. Hoewel voor de Muziekszomer Gelderland 2023 direct na de start van de kaartverkoop veel kaarten werden verkocht, zien we dat het publiek over het algemeen pas in een laat stadium kaarten koopt. Een tendens die in de hele sector is waargenomen. Ook zien we de effecten van de keuzes die we hebben gemaakt. Onze focus lag meer op de talentontwikkeling en breed publieksbereik was geen primaire doelstelling meer. Daarnaast zijn vanwege kostenbeheersing in de Muziekszomer Gelderland minder grote locaties gebruikt, waardoor de totale publiekscapaciteit ook kleiner was.

In mei 2023 stapte de NJON over op het webbased kaartverkoopsysteem Tixly. Zowel voor publiek (kaartkopers) als medewerkers van de NJON leverde dat een enorme verbetering op doordat het systeem veel klantvriendelijker en toegankelijker is dan het systeem van de daarvoor gebruikte provider.

Om inzicht te krijgen in hoe bezoekers van de Muziekszomer Gelderland het festival ervaren zijn bezoekersenquêtes afgenomen. Het publiek kreeg de mogelijkheid om een enquête in te vullen na het ontvangen van een e-mail, maar dat kon ook direct op de concertlocatie of na afloop van het concert door het scannen van een QR-code. Slechts een deel van de bezoekers vult de enquête in, maar toch geeft ons dat een zinvol inzicht in de ervaring en wensen. Deze informatie wordt gebruikt voor verbeteringen in het komende jaar.

Marketingverdieping

Aansluitend op de duidelijker doorgevoerde focus in doelstelling heeft ook een bijpassende heroriëntatie op de

afdeling marketing en communicatie plaats gevonden. De focus van de afdeling was te eenzijdig op kaartverkoop gericht en de output te beperkt. We hebben externe deskundigen ingeschakeld om een nieuw communicatie- en marketingplan en inrichting van de organisatie daartoe te realiseren. Natuurlijk blijft aandacht voor kaartverkoop (marketing) voor met name het festival, maar ook voor de projecten van de verschillende orkesten van belang. Om de breedte van de activiteiten, de hoofddoelstelling met focus op de ontwikkeling van jonge talenten en de verbinding met alle stakeholders te verbeteren is een corporate communicatieplan opgesteld. Op basis daarvan is ook de personele inrichting van de afdeling opnieuw vorm gegeven. Voor de promotie van de activiteiten van het Jong Metropole is marketing- en adviesbureau KNYFE ingeschakeld. Hiervoor werden door de Keep an Eye Foundation en het Cultuurfonds extra financiële middelen beschikbaar gesteld.

Regionale inbedding

De NJON heeft een landelijke taak, internationale uitstraling en bekendheid en een stevige inbedding in de provincie Gelderland. Apeldoorn vormt het landelijke centrum voor muzikale talentontwikkeling op het gebied van ensemble- en orkestspel, waar musici vanuit heel Nederland en daarbuiten bij de NJON samenkomen om nieuwe programma's te ontwikkelen en in te studeren. Het eigen zomerfestival, de Muziekzomer Gelderland, voorziet jaarlijks in een aantrekkelijk aanbod voor bewoners en bezoekers van de regio: buiten het reguliere concert- en theaterseizoen vinden ruim 80 voorstellingen en evenementen op zeer uiteenlopende en verrassende locaties in de gehele provincie Gelderland plaats. Uit ons publieksonderzoek blijkt dat het festival zowel bewoners van de regio als bezoekers van daarbuiten aantrekt, die deels zelfs hun vakantie daarop afstemmen.

Apeldoorn als ontwikkelcentrum van muzikale toptalenten wordt verder versterkt door de al eerder genoemde coalitie "Talent in Live Muziek", die de NJON met partners *Theater Orpheus*, *GIGANT* en *Orkest De Ereprijs* is aangegaan. Een nog bredere coalitie van Apeldoornse cultuurinstellingen waaronder de NJON, verenigd in de *Stichting Culturele Evenementen Apeldoorn*, is organisator van het *Maaiveld Festival* dat in 2023 zijn tweede editie beleefde. Het ook eerder genoemde ontwikkelprogramma voor jonge professionele makers in de podiumkunst, *De Werf*, is ook een regionale samenwerking. Jonge makers in Oost-Nederland krijgen de kans zich (verder) te ontwikkelen en met hen wordt extra aanbod aan jeugdpodiumkunst gecreëerd.

De NJON vormt met projecten door jonge toptalenten ook een inspiratiebron voor jonge musici bij orkesten en organisaties eerder in de keten. Die rol wordt steeds verder verstevigd en gestructureerd door onder andere samenwerking en mentorschap voor lokale en regionale jeugdorkesten zoals het *Apeldoorns Jeugdorkest*. In samenwerking met scholen in de regio worden ook projecten gerealiseerd gericht op kinderen en jongeren die nog niet of minder met muziek in aanraking zijn gekomen. Deze projecten worden meestal gekoppeld aan de reguliere NJON-projecten.

De NJON werkt voor speciale producties regelmatig samen met collega-instellingen in de regio zoals Theater Oostpool, Het Theaterschip, Phion, Concertgebouw De Vereeniging Nijmegen, Theater Gajes. Muziekcentrum Enschede, Akoesticum Ede, Paleis Het Loo, Kroondomein Het Loo, Het Nationale Park De Hoge Veluwe, Kröller-Müller Museum en andere musea, Wageningen University & Research en de Radboud Universiteit Nijmegen.

Alle NJON-programma's worden in en vanuit Apeldoorn ontwikkeld en vervolgens zowel in de regio als op landelijke podia en deels internationaal uitgevoerd. De orkesten treden op vrijwel alle grote, Nederlandse concertpodia op, zoals Het Concertgebouw Amsterdam, Concertgebouw De Vereeniging Nijmegen, TivoliVredenburg in Utrecht, Amare in Den Haag en De Doelen in Rotterdam. Daarnaast vinden veel programma's hun weg naar andere festivals en theaters in Nederland en daarbuiten.

Verdere samenwerkingspartners zijn o.a.:

- Artistiek en talentontwikkeling: de Nederlandse conservatoria en beroepsorkesten, concertzalen en theaters in het hele land, Nationale Opera & Ballet, Opera Zuid, Prinsengrachtfestival, Metropole Orkest; Prinses Christina Concours; Nationaal Jeugd Jazz Orkest; Kröller-Müller Museum en andere musea,

Wageningen University & Research, Radboud Universiteit Nijmegen, AVROTROS, MediaLane (Omroep Max); Kroondomein Het Loo, Het Nationaal Park De Hoge Veluwe;

- Apeldoornse collega-instellingen: Theater Orpheus, GIGANT, CODA, ACEC, Orkest De Ereprijs, Paleis Het Loo;
- Internationaal: European Federation National Youth Orchestras, European Union Youth Orchestra;
- Keten muzikale talentontwikkeling: Méér muziek in de klas, Leerorkesten, Cultuur Oost, lokale en regionale jeugd- en amateurorkesten, PO en VO scholen in Apeldoorn;
- Sociaal-maatschappelijke instellingen: Stichting Leergeld, De Kap (mantelzorgers), Foenix (kringloop, re-integratie), woon-zorginstellingen en ziekenhuizen in Gelderland, Stichting Leergeld.

Lobby voor borging plek muziekvakstudenten in het landelijk bestel

Aan het begin van de huidige beleidsperiode 2021-2024 werd de NJON met een reductie van 29% op de rijkssubsidie geconfronteerd. De deelnemende conservatoriumstudenten aan NJON werden als te professioneel gezien om nog binnen de regelingen van het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) te vallen. Zij zijn echter nog niet afgestudeerd en komen daarom ook niet in aanmerking voor de regelingen van het Fonds Podiumkunsten. Daarmee werd deze groep vergevorderde amateurs uitgesloten en afgerekend voor het hoge kwaliteitsniveau dat zij al hebben bereikt. Het FCP erkende wel het belang en de waarde van de NJON, juist ook voor deze talenten die de toekomst van de sector vormen. Het FCP bleef de NJON daarom deels steunen vanuit de regeling Talentontwikkeling en Festivals, maar kondigde in 2022 aan dat ze daarvoor in de beleidsperiode 2025-2028 geen ruimte meer voorzagen. Omdat daarmee het voortbestaan van de brede functie van NJON, maar ook die van andere instellingen die zich richten op de ontwikkeling van kunstvakstudenten in gevaar kwam, was dat aanleiding om steun te zoeken en een lobby te starten. Doelstelling werd om de weeffout in het subsidiesysteem waardoor deze groep tussen wal en schip van de regelingen viel op te lossen. De belangrijkste argumenten daarvoor vanuit de NJON waren:

Per jaar participeren ruim 400 musici in de projecten en orkesten van de NJON. De beste studenten van de Nederlandse conservatoria doen bij de NJON praktijkervaring op met het spelen in ensembles en orkesten en het ontwikkelen van vernieuwende programma's. Zij zijn niet alleen de toekomstige uitvoerende musici van onder meer de professionele ensembles en orkesten, maar ook de inspiratoren en docenten voor de huidige en toekomstige jongere generaties. Zij zullen hard nodig zijn om de gaten te kunnen herstellen, die met het verdwijnen van vele voorzieningen voor instrumentaal muziekonderwijs eerder in de keten zijn gevallen.

De NJON past daarmee goed binnen de ambities van het Rijk waar het gaat om het vergroten van de toegankelijkheid en doorstroom voor alle in Nederland opgroeiende kinderen om goed een muziekinstrument te leren bespelen. Breder opgeleide top-musici zijn hiervoor onmisbaar en vormen het essentiële sluitstuk van de ketting die er voor goed muziekonderwijs moet zijn. Deze meerwaarde blijkt ook uit de waardenverkenning die Berenschot in opdracht van de NJON heeft uitgevoerd. Uit deze meegezonden verkenning blijkt dat juist de samenhang van de projecten van NJON een sterke meerwaarde heeft voor de verschillende doelgroepen.

Onze lobby en het belang van de NJON werd door veel organisaties in de sector, de gedeputeerden van de provincie Gelderland en Overijssel en wethouders van 15 gemeenten ondersteund. Ook in de landelijke pers was er aandacht voor het probleem.

Endorsements

De Vereniging van Nederlandse Orkesten beschouwt NJON als essentieel ontwikkeltraject: *'Nergens anders in Nederland krijgen studenten op zo'n hoog niveau de kans om zich te bekwamen in het orkestspel.'* (Brief aan de Staatssecretaris, 8 december 2022)

De gezamenlijke Nederlandse conservatoria sluiten zich daarbij aan: *'Deze praktijkervaring tijdens de opleiding is van belang voor studenten om zich goed te kunnen oriënteren op de diversiteit van de beroepspraktijk [...] Daarnaast doen studenten ervaring op met het spelen in ensembles en orkesten en het ontwikkelen van vernieuwende programma's. Studenten werken zo tijdens hun studie aan hun artistieke profiel en aan hun netwerk, beide zijn essentieel voor een kans op een goede start in de beroepspraktijk.'* (Brief aan de Staatssecretaris, 8 mei 2023)

In Bijlage 3 zijn de volledige steunbetuigingen die de Vereniging van Nederlandse Orkesten en de gezamenlijke conservatoria aan het ministerie stuurden opgenomen. Ook het artikel dat Trouw aan het probleem wijdde staat daarbij.

Ook de Staatssecretaris van Cultuur sprak in een brief aan NJON van 19 december 2023 erkenning uit voor de belangrijke rol die NJON vervult: *'[...] Daarmee vormen jeugdorkesten een belangrijke schakel naar de professionele ensembles en orkesten. De jongeren die deelnemen [...] zijn ook weer de topmusici, idolen voor weer nieuwe talenten, muziekdocenten, producenten en werknemers in de cultuursector van de toekomst.'*

Vele gesprekken in en rond de sector, met het ministerie en de landelijke fondsen hebben tot erkenning van het probleem geleid. We zijn zeer dankbaar dat het ministerie en het FCP onze signalen serieus hebben genomen en dat het FCP voor de periode 2025-2028 de regeling op dit punt heeft aangepast: muziekvakstudenten worden daarin tot de groep amateurs gerekend en komen daarmee in aanmerking voor steun vanuit de nieuwe regeling Talentontwikkeling.

NJON heeft in januari 2024 een aanvraag ingediend voor nieuwe regeling Talentontwikkeling 2025-2028 bij het FCP en daarin gepleit voor herstel van de subsidiekorting en volwaardige opname van de NJON binnen de landelijke regeling. We hopen dan ook van harte dat het FCP met de gevraagde bijdrage vanaf 2025 de activiteiten voor al onze deelnemers weer zal ondersteunen. Dat kan dan ook de overbrugging vormen naar de nieuw in te richten subsidiestructuur vanaf 2029 met daarin een toekomstbestendige plek voor de ontwikkeltrajecten voor muziekvakstudenten. We zijn ons ervan bewust dat het de komende jaren van belang is te blijven pleiten voor een logische en stabiele plek binnen de subsidiestructuur voor deze groep en kunstvakstudenten van andere disciplines.

Grote dank spreken we op deze plek nogmaals uit aan allen die ons in deze lobby hebben geadviseerd en gesteund. Het leverde niet alleen de erkenning en aanpassing van de regeling op, maar gaf ons ook opnieuw inzicht in de waarde die de trajecten van NJON voor zeer veel deelnemers en partners in de loop der jaren heeft gehad en nog altijd heeft. Voor ons een extra motivatie om ons daar de komende jaren voor in te blijven zetten.

Organisatie

De Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland heeft een éénhoofdige directie en een Raad van Toezicht. Het team bestond in 2023 uit negen medewerkers die gedurende het gehele jaar of een groot deel ervan in loondienst waren (8,36 fte). In de aanloop naar de zomerprojecten van de orkesten en de Muziekzomer Gelderland versterkten ruim 20 tijdelijke medewerkers als producenten, productieassistenten en tourmanagers het team. Dirigenten, solisten,

coaches, choreografen, regisseurs, technici en adviseurs worden op projectbasis ingehuurd. Daarnaast ondersteunen ruim tachtig vrijwilligers het team met allerlei werkzaamheden.

Antony Hermus is artistiek adviseur van het Nationaal Jeugdorkest en regelmatig terugkerend gastdirigent. Jurjen Hempel is de vaste dirigent en artistiek adviseur van het Jeugdorkest Nederland.

Op freelance basis werd de NJON in 2023 ondersteund door Wilco Mulder (controller/financieel beheer), Melinda Stroeve (marketing via De Communicatie Experts), Noor Zwinkels (communicatie) en Redmar de Haan (automatisering via Wij zijn Vroeg). Voor specifieke projecten worden op tijdelijke basis extra medewerkers aangetrokken.

De NJON onderschrijft de Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie, en handelt daarnaar. De Raad van Toezicht is onbezoldigd. Voor reis- en onkosten wordt de leden een vaste vergoeding van 100 euro per persoon per jaar verstrekt. Bij de Stichting NJON zijn geen medewerkers in dienst die meer verdienen dan het grensbedrag als gesteld in de Wet Normering en Bezoldiging Topinkomens. De NJON kennen geen bonusregelingen, een 13^e maand of lease-autoregelingen voor werknemers. De NJON voorzien voor werknemers in een pensioenregeling conform de regeling van het Pensioenfonds Zorg- en welzijn (PFZW).

De Raad van Toezicht bestond in 2023 uit:

Roland Kieft (voorzitter) – eigenaar van adviesbureau Management & Creatie, Lid RvT Stichting Nederlands Studenten Orkest, Lid RvT Stichting Frommerman, Lid bestuur Stichting Prinses Christina Concours, Voorzitter RvT Holland Baroque

Henk Beerten (vice-voorzitter) – vz Nijm. St. Kamermuziek, vz Raad van Toezicht KION, vz RvT Go Short – internationaal korte filmfestival, vice vz RvT Tarcisusschool, vz Cultuur Historisch Platform Regio Nijmegen, vz Stichting Eurogames Nijmegen, lid bestuur Stichting Ondersteuning Aidsactiviteiten Nijmegen

Jaap Hetebrij – Lid Accountantskamer Rechtbank Zwolle, Lid bestuur Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen, Lid bestuur Stichting Bewindvoering en Vermogensbeheer Apeldoorn, Voorzitter Risk & Compliance Committee Quadrum Fund Management B.V

Anita Janssen – althoboïste Nederlands Philharmonisch Orkest | Nederlands Kamerorkest (t/m 12 maart 2023), Vergunningverlener Milieu bij Omgevingsdienst Brabant Noord (vanaf 13 maart 2023)

Fnaan Woldegiorgis – Hoofd Diversiteit en Inclusie KNVB, Lid RvT Nieuwlander, Lid bestuur Club Classique

Rooster van aan en aftreden Raad van Toezicht:

	Datum aanstelling	Ingang 2 ^e termijn	Datum aftreden
Roland Kieft (voorzitter)	15-02-2019	15-02-2023	
Henk Beerten (vicevoorzitter)	15-02-2019	15-02-2023	14-02-2024*
Jaap Hetebrij	15-02-2019	15-02-2023	
Anita Janssen	15-02-2019	15-02-2023	
Fnaan Woldegiorgis	1-09-2021	1-09-2025	

* De wervingsprocedure voor een opvolger is gaande. In de tussentijd blijft Henk Beerten betrokken.

De NJON wordt gesteund door twee vriendenstichtingen met totaal 713 donateurs. Daarnaast zijn er 59 particuliere schenkers die de Stichting NJON rechtstreeks ondersteunen. (Aantallen eind december 2023)

Codes

De NJON onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code en werkt volgens de daarin opgenomen aanbevelingen. We zijn een lerende organisatie die niet alleen bijdraagt aan de ontwikkeling van individuen en de sector, maar daartoe ook zelf continu in ontwikkeling is. Een eerlijke, open werkwijze en toegankelijkheid voor iedereen zijn kernwaarden van het beleid. Bewuste zelfreflectie en toetsing van keuzes aan deze waarden zowel intern als aan de hand van feedback van deelnemers, partners en publiek worden daartoe actief en op regelmatige basis georganiseerd. De implementatie van de codes en toetsing van de eigen werkwijze daaraan maken deel uit van jaargesprekken, zelfevaluatie en regulier teamoverleg.

Governance Code Cultuur

De Stichting NJON hanteert het Raad van Toezicht-model met een directeur/bestuurder. De huidige Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden waarbij rekening is gehouden met verschillende en elkaar aanvullende relevante competenties.

De verantwoordelijkheden en taken van de directeur/bestuurder zijn vastgelegd in een bestuursreglement. De Raad van Toezicht ziet toe op naleving van dit reglement en adviseert gevraagd en ongevraagd de directeur/bestuurder over alle facetten van de bedrijfsvoering. De Raad van Toezicht vergaderde in 2023 vijf maal met de bestuurder. De financiële commissie van de Raad van Toezicht had daarnaast nog twee maal apart overleg met de bestuurder. Daarnaast vond regelmatig overleg plaats tussen bestuurder en individuele leden van de RvT en tussen RvT-leden onderling. De werkwijze van de Raad van Toezicht is vastgelegd in een reglement waarin ook regels m.b.t. mogelijke belangenverstrengeling en de WBTR zijn opgenomen. Bestuur en Raad van Toezicht leggen verantwoording af in het jaarverslag en de jaarrekening. Daarin zijn de implementatie van de codes opgenomen. Deze jaarverslagen zijn integraal op de website beschikbaar.

Code Diversiteit en Inclusie

De NJON willen voor iedereen toegankelijk zijn en streven bij de werving van deelnemers, medewerkers en publiek op inclusiviteit en diversiteit. We onderschrijven daarom ook de Code en handelen daar zo goed mogelijk naar in de dagelijkse werkzaamheden en de opzet van projecten. Om nog meer bewustzijn binnen de organisatie te creëren en te onderzoeken welke verbeteringen we nog kunnen doorvoeren is in 2022 in afstemming met Fnaan Woldegiorgis (lid van de Raad van Toezicht en Hoofd Diversiteit en Inclusie bij de KNVB), een diversiteit- en inclusietraject gestart. In 2023 is dit verder uitgewerkt in een uitgebreid trainings- en coachingstraject met het voltallige team onder (bege)leiding van het gespecialiseerde externe adviesbureau Omni-Core (<https://omni-core.eu/>). Een verrijkende ervaring die veel inzicht gaf in eigen individuele vooroordelen en aannames en die van de organisatie als geheel, maar ook over onderlinge communicatie en veiligheid. Ook is dieper ingegaan op de mogelijkheden en beperkingen die we als organisatie met de rol zoals we die in de sector vervullen hebben. We werken in een niche-markt en zullen dus nooit “van en voor iedereen” kunnen zijn, maar we kunnen en willen wel continu voor iedereen een open en veilige leer- en werkplek bieden. Wetend dat diversiteit en inclusie integraal onderdeel van al ons werk moet zijn hebben we de ervaringen en adviezen geïntegreerd in onze dagelijkse werkwijze en maakt het onderwerp vast deel uit van het tweewekelijks teamoverleg.

Deelnemers, personeel

De selectie van deelnemers voor de invulling van vacatures in de orkesten vindt uitsluitend plaats op basis van prestatie bij de audities. Deelname daaraan staat open voor iedereen die tot de vastgestelde leeftijdscategorie behoort. Voor deelname aan het NJO en het Jong Metropole is het volgen van een muziekvakstudie een tweede eis. De selectieprocedure en de opzet van projecten zijn vastgelegd in een helder auditie- en deelnamereglement, dat via de website beschikbaar is. Voor deelname aan het JON wordt van deelnemers een eigen bijdrage gevraagd. Met

een beurzensysteem wordt voorkomen dat dit deelname voor minder draagkrachtige deelnemers in de weg zou staan. Streven is om vanaf 2025 de hoogte van de eigen bijdrage fors te verlagen.

In de bedrijfs- en deelnamereglementen en de contracten met (tijdelijk) medewerkers, externe coaches en dirigenten zijn uitgebreide paragrafen over (sociale) veiligheid, omgangsvormen en toegankelijkheid opgenomen. De onderwerpen worden regelmatig in het reguliere teamoverleg geagendeerd en besproken zodat bewustzijn gecreëerd en behouden wordt. Er is voor alle betrokkenen (deelnemers, medewerkers, vrijwilligers) een onafhankelijke, externe vertrouwenspersoon beschikbaar.

Deelnemers aan het Jeugdorkest Nederland zijn afkomstig uit heel Nederland. We zien wel dat de aanwas aan jonge talenten vanuit de eerdere schakels in de keten afneemt en de variëteit in culturele en sociaal-maatschappelijke afkomst afneemt. Duidelijk tekenen zich de gevolgen van jarenlange bezuinigingen op het muziekonderwijs af, waardoor de toegankelijkheid van goed muziekonderwijs in Nederland steeds kleiner is geworden. Vanuit bepaalde regio's zien we steeds minder vaak talenten doorgroeien naar het landelijke niveau waarop onze orkesten functioneren. De groep muzikvakstudenten, die deelnemen aan Nationaal Jeugdorkest, Jong Metropole en Muziekzomer Gelderland en de deelnemersgroep aan projecten voor Young Professionals is zeer internationaal. Die diversiteit is mooi, maar tegelijkertijd daalt het percentage in Nederland opgegroeide deelnemers, doordat vanuit die groep steeds minder talenten doorgroeien naar het niveau dat voor aankomend professionals nodig is. Ook hier wordt het gevolg van minder toegankelijk en kwalitatief beperkter muziekonderwijs eerder in de keten zichtbaar. In de gesprekken die we – ook in het kader van onze lobby om kunstvakstudenten goed in de landelijke subsidieregelingen op te nemen – met diverse overheden en partners voeren, vragen we daarom ook telkens aandacht voor de volledige keten van muzikale talentontwikkeling waarvan de NJON (één van) de laatste schakels is.

Binnen het team van vaste en tijdelijk medewerkers constateren we variëteit in leeftijd, gender en geaardheid ook al vinden we dat geen doel op zich. Het gaat immers om de toegevoegde waarde die medewerkers in hun functioneren voor de organisatie hebben. Wel vinden we het belangrijk dat we kunnen constateren dat medewerkers zich veilig en gewaardeerd voelen op basis van wie ze zijn.

Auditanten, deelnemers en medewerkers zijn vrijwel allemaal van Westerse achtergrond en zijn grotendeels afkomstig uit families met een redelijk tot goede financiële situatie. We zien dat de hiervoor genoemde gebrekkige toegankelijkheid van goed muziekonderwijs eerder in de keten daar een belangrijke oorzaak van is.

Programmering en publiek

De programmering van de NJON is zeer divers, waarmee veel verschillende doelgroepen worden aangesproken. Klassiek, jazz en nieuwe muziek vormen de basis waarmee ook interdisciplinaire programma's worden gemaakt. Met een grote variëteit in locaties, waaronder bijvoorbeeld ook openlucht, industrieel erfgoed en landgoederen wordt laagdrempelige toegang gecreëerd. Belangrijk is ook onze *Muziekzomer Inclusief*: het eigen sociaal-maatschappelijke programma van de Muziekzomer Gelderland speciaal bedoeld voor publiek dat vanwege sociale, maatschappelijke, economische of gezondheidsredenen minder vanzelfsprekend in aanraking komt met live-muziek. Op maat gemaakte concerten in woon-zorginstellingen, besloten concerten voor specifieke doelgroepen, gratis toegankelijke voorstellingen en voorstellingen op laagdrempelige locaties en Geef-een-toegift-acties maken deel uit van dit programma.

Met participatieactiviteiten voor jongeren, schoolbezoeken, familieconcerten, bijdragen door NJON-ensembles en -orkesten aan projecten van *Méér muziek in de klas* en coaching bij lokale jeugdorkesten eerder in de keten inspireren we kinderen en jongeren en brengen hen in aanraking met onze activiteiten. De jonge musici in de NJON-projecten zijn daarbij een inspiratie en voorbeeld voor leeftijdgenoten en jonge kinderen.

Fair Practice Code

NJON betaalt alle professionals die bij activiteiten betrokken zijn fair en wil iedereen een veilig en stimulerend werkklimaat bieden waarin ze zichzelf kunnen ontplooiën. Wij zijn er voor jonge aspirant-starters in een uiterst competitieve branche. De noodzaak van Fair Pay/Fair Chain wordt hierdoor extra scherp door ons gevoeld.

Het kleine team vaste medewerkers wordt in piekperiodes uitgebreid met tijdelijk medewerkers. Dirigenten, solisten, coaches, andere creatieve makers, technici en adviseurs worden op projectbasis gecontracteerd. Door de specifieke aard van ons werk, op het snijvlak van podiumkunst en hoger onderwijs, past de NJON in geen van de bestaande cao's. De Stichting NJON heeft daarom een door de Raad van Toezicht gecontroleerd en vastgesteld bedrijfsreglement. Daarin zijn bepalingen opgenomen over veiligheid, werktijden, compensatie van piekbelasting en honorering. Werknemers in loondienst ontvangen een marktconform salaris gebaseerd op de salarisschalen van de Rijksoverheid (voorheen BRRA) waarbij ook de in ambtenaren-cao's overeengekomen indexaties worden gevolgd waardoor koopkracht zoveel mogelijk behouden blijft. Tijdelijke medewerkers en opdrachtnemers (zzp'ers) ontvangen een passende vergoeding in verhouding tot medewerkers in vaste dienst. Met zzp'ers worden opdrachtovereenkomsten afgesloten. Deze overeenkomsten en het bedrijfsreglement zijn door een arbeidsjurist beoordeeld en waar nodig aangepast zodat ze voldoen aan de nieuwste wet- en regelgeving en aan de Fair Practice Code.

Er is ruimte voor persoonlijke ontwikkeling: regelmatig – ook in 2023 weer – groeien medewerkers door in functies binnen de organisatie en vindt verbreding van ervaring en vaardigheden plaats door uitwisseling met collega-instellingen. Voor medewerkers in loondienst zijn verzekeringen afgesloten voor arbeidsongeschiktheid en langdurige ziekte. De Stichting NJON is aangesloten bij de pensioenregeling van Pensioenfonds Zorg en Welzijn en heeft voor medewerkers en vrijwilligers een aansprakelijkheidsverzekering en zakelijke reisverzekering voor buitenlandse reizen.

Deelnemers aan het leertraject van NJON krijgen daarvoor geen vergoeding. Zij zijn immers nog geen professionele musici en krijgen bij ons een belangrijk deel van hun opleiding. We willen dat zij zich bij ons onder optimale omstandigheden en randvoorwaarden kunnen ontplooiën. Deelnemersbijdragen houden we zo laag mogelijk. Als deze musici doorgroeien en gaan deelnemen aan projecten voor Young Professionals die de NJON organiseert, ontvangen zij daarvoor redelijke vergoedingen passend bij hun status als beginnend professional en de omvang van de projecten. De cao remplaçants voor de Nederlandse beroepsorkesten wordt daarbij als leidraad aangehouden. Daarmee wordt ook in de afspraken met partners rekening gehouden. Tegelijkertijd zijn de NJON ook alert op mogelijke oneerlijke concurrentie op de professionele markt binnen de sector, waarvoor ze tenslotte de jonge musici opleiden: er worden geen projecten tegen lagere tarieven aangenomen die normaal gesproken door professionele ensembles zouden worden ingevuld.

In onze bedrijfs-, deelnemers- en auditierglementen en in alle overeenkomsten met tijdelijk medewerkers zijn uitgebreide regels over veiligheid, gedrag en omgangsvormen opgenomen en we brengen die actief onder de aandacht. Er is een extern vertrouwenspersoon beschikbaar voor deelnemers, medewerkers en andere betrokkenen. Alle medewerkers zijn zich bewust van de afhankelijkheid en daarmee kwetsbare positie die deelnemers aan onze trajecten hebben ten opzichte van het team en van coaches. Ons leertraject gaat per definitie over werken in groepsverband, maar we realiseren ons ook dat ervaringen van individuen (ook in situaties elders) grote impact kunnen hebben op hun welbevinden.

Duurzaamheid

Bij het organiseren van alle activiteiten maken we zoveel mogelijk duurzame keuzes. De meeste projecten worden in Apeldoorn gerealiseerd en gerepeteerd. Voor het vervoer tussen verblijf- en repetitielocaties hebben we voor de deelnemers 140 fietsen beschikbaar zodat geen busvervoer nodig is. Al een aantal jaar beperken we het gebruik van papier voor programma's door deze alleen digitaal aan te bieden. De omvangrijke festivalbrochure voor de Muziekzomer Gelderland is vervangen door een kleine vouwfolder met blokkenschema, die in een beperkte oplage wordt gedrukt en verspreid.

Tijdens de grote projecten van JON, NJO en Jong Metropole verblijven de deelnemers op locatie en laat de NJON voor hen alle maaltijden verzorgen. Vanaf de zomerprojecten van 2023 hebben we ervoor gekozen dat alle maaltijden die we als organisatie aanbieden of laten verzorgen voor deelnemers, medewerkers, coaches, technici en anderen vegetarisch zijn.

We proberen bij openluchtconcerten het gebruik van stroomvoorziening te beperken, maar als het nodig is kiezen we voor generatoren op zonne-energie. Afval wordt zoveel mogelijk gescheiden en uiteraard laten we locaties na gebruik schoon achter.

In 2024 streven we ernaar om het gebruik van wegwerpmaterialen bij maaltijden op locatie verder te beperken en liefst geheel te vermijden.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De NJON gaat zorgvuldig om met de persoonsgegevens van medewerkers, deelnemers, klanten, vrijwilligers en andere stakeholders en houdt zich aan de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Er is een speciale, beveiligde online portal voor (aspirant) deelnemers aan de verschillende projecten. Via de portal kunnen (aspirant) deelnemers zich aanmelden voor audities en leden voor specifieke projecten. Ook kunnen zij daar hun geregistreerde, persoonlijke gegevens inzien en deze aanpassen.

De NJON houdt enquêtes onder publiek (met name tijdens de Muziekszomer Gelderland), deelnemers en vrijwilligers. De informatie uit deze enquêtes wordt uitsluitend gebruikt voor het beter inspelen op wensen vanuit deze groepen en het verbeteren van de organisatie. Alleen na uitdrukkelijke toestemming van betrokkenen wordt hen verdere informatie of reclame toegestuurd of worden zij op mailinglijsten geplaatst. In alle andere gevallen wordt de informatie niet gebruikt voor reclame of verder contact met betrokkenen. Persoonsgegevens worden niet gedeeld met derden tenzij noodzakelijk voor de bedrijfsvoering en dan uitsluitend volgens de voorschriften van de AVG.

Eens per kwartaal vindt met een vaste, interne commissie overleg plaats over aspecten in de werkprocessen waarop de AVG van toepassing is ter toetsing en vaststelling van het beleid. Daarnaast is een externe, gespecialiseerde jurist betrokken bij het inrichten van het AVG-beleid en het opstellen van verwerkersovereenkomsten.

Activiteiten 2023

In het eerste hoofdstuk van dit jaarverslag beschreven we de doelstellingen, werkwijze en de opzet van al onze projecten in 2023. Met focus op de ontwikkeling van muzikaal talent bestaan al onze projecten uit coachings- en ervaringstrajecten waarbij van concept via uitwerking en repeteren wordt toegewerkt naar uitvoeringen voor publiek. Daarbij is niet alleen aandacht voor de honderden jonge musici die binnen onze projecten deelnemen, maar we verbinden hen ook met kinderen eerder in de keten, jongeren en mensen die om allerlei redenen minder vanzelfsprekend met live uitgevoerde muziek in aanraking komen. Juist het enthousiasme, de hoge kwaliteit en de jonge leeftijd van onze deelnemers zijn daarbij een meerwaarde. Het voorbeeld van leeftijdsgenoten die met grote passie met muziek bezig zijn inspireert ook andere jongeren. Alle projecten leiden tot uitvoeringen voor publiek. In dit hoofdstuk beschrijven we kort de inhoud en programma's van de belangrijkste projecten in 2023. Een volledig overzicht van alle concerten en uitvoeringen staat in het concertoverzicht in bijlage 1.

Jeugdorkest Nederland (JON)

Het seizoen van het Jeugdorkest Nederland loopt parallel aan het schooljaar. Gedurende het kalenderjaar 2023 vonden het zomerproject van seizoen 2022-2023 en de auditierondes en het winterproject van seizoen 2023-2024 plaats. Daarnaast zijn er diverse kortere projecten waarin het JON en de JON-deelnemers o.a. een belangrijke bijdrage leveren aan inspiratie en participatie voor jongeren eerder in de muzikale talentontwikkelingsketen.

Zomertournee Jeugdorkest Nederland 2023

Programma:

Martijn Padding	Softly Bouncing
Erich Wolfgang Korngold	Vioolconcert
Pjotr Iljitsj Tsjaikovski	Symfonie nr. 6 in b, opus 74, Pathétique

Dirigent: Jurjen Hempel

Solist: Maria Milstein, viool

Jeugdorkest Nederland

De zomertournee van het Jeugdorkest Nederland van 21 juli t/m 3 augustus 2023 vond dit keer plaats in Nederland en Duitsland. Er waren 7 volle repetitiedagen gevolgd door 7 concerten: twee weken vol speelplezier, samenwerking en muzikale ambitie. Er werd zeer professioneel gewerkt. Dat is zeker ook een grote verdienste van dirigent Jurjen Hempel. Hij zorgt ervoor dat het detailwerk, de muzikale lijnen en expressie altijd in balans zijn. De keuze van het repertoire speelde hierin ook een belangrijke rol. Het recente werk van Martijn Padding paste muzikaal zeer goed bij het vioolconcert van Korngold, wat voor een mooi eerste gedeelte van het concertprogramma zorgde. Na de pauze klonk de zesde symfonie van Tsjaikovski, ook wel bekend als de "Pathétique". Dit technisch en emotioneel zeer uitdagende werk groeide in de repetitieperiode bijzonder snel en beleefde een absoluut hoogtepunt tijdens het laatste concert in Het Concertgebouw in Amsterdam. Violiste Maria Milstein was in het vioolconcert van Korngold een bijzonder inspirerende soliste. Voor het publiek meeslepend, voor de orkestleden een ideaal rolmodel om mee te werken.

People-to-People EUREGIO-prijs

Sinds 2008 heeft het JON een samenwerking met de Bürgerverein Offensive Lengerich e.V.. Ongeveer elk tweede jaar verblijft het orkest in de zomer een aantal dagen in Lengerich net over de grens in Duitsland en geeft daar ook een concert. Deelnemers verblijven bij gastgezinnen en de interculturele, grensoverschrijdende samenwerking met muziek als bindende factor wordt door alle betrokkenen gekoesterd. Begin 2024 werden we verrast door het feit dat deze samenwerking ook was opgevallen bij de EUREGIO die aan het JON en de Bürgerverein Offensive Lengerich e.V. de *People-to-People EUREGIO-prijs* toekende. Deze werd op 26 januari 2024 door voormalig Bondspresident Christian Wulff uitgereikt.

Omgang met veranderend gender-bewustzijn

Op initiatief van de orkestmanager van het JON is in het voorjaar een enquête gehouden onder deelnemers en ouders van minderjarige JON-deelnemers over de kamerindeling tijdens JON-projecten. Gebruikelijk was dat jongens en meisjes op aparte slaapkamers werden ingedeeld. Naar aanleiding van veranderend gender-bewustzijn is op basis van de uitslag van de enquête besloten eerst als proef tijdens de zomer van 2023 leden de keuze te bieden en daarbij ook gemengde kamers toe te staan. Omdat de proef door deelnemers als positief werd ervaren, wordt deze werkwijze inmiddels bij alle JON-projecten gehanteerd.

Audities seizoen 2023-2024

Op 22, 23 en 24 september 2023 vonden de audities plaats in Eindhoven, Utrecht en Amsterdam. In totaal hebben 45 musici auditie gedaan tijdens de audities dagen. Gedurende het jaar hebben nog eens 5 musici een videoauditie gedaan.

JON Wintertournee 2023-2024

Programma:

Giuseppe Verdi	Ouverture La forza del destino
Henri Tomasi	Concert voor altsaxofoon en orkest
Modest Moessorgski	Schilderijen van een Tentoonstelling (arr. Maurice Ravel)

Dirigent: Jurjen Hempel

Solist: António Melo (winnaar van de Jeugdorkest Nederland Prijs bij het Prinses Christina Concours 2023)

Aangevuld met 24 nieuwe leden ging het seizoen 2023-2024 van het JON van start met een orkest dat uit 88 leden bestond. Na een eerst kennismakings- en doorspeeldag in oktober werden tijdens het repetitieweekend in Someren van 8-10 december de verschillende instrumentgroepen uitgebreid gecoacht door musici uit verschillende beroepsorkesten. Dirigent Jurjen Hempel werkte met het voltallige orkest en ging daar eind december tijdens de repetitieperiode in Akoesticum Ede mee verder waarna 5 concerten in verschillende steden volgden.

De twee concerten in Tilburg maakten deel uit van de meerjarige, succesvolle samenwerking met de Concertzaal Tilburg waarin we klassieke muziek laagdrempelig toegankelijk maken voor publiek dat daar niet vaak mee in aanraking komt. In de middag een volle zaal met veel kinderen waarbij liefhebbers ook op het podium tussen het orkest mocht plaats nemen en in de avond publiek van alle leeftijden.

Overige projecten JON 2023

Kinderprinsengrachtconcert 2023

Op zaterdag 19 augustus vond het Kinderprinsengrachtconcert plaats op de Prinsengracht in Amsterdam. Leden van het JON vormden samen met een band het begeleidende ensemble voor dit bijzondere concert, dat op televisie werd uitgezonden. Bij de opnames van het Kinderprinsengrachtconcert waren 4.500 bezoekers aanwezig en de televisieuitzending trok 109.000 kijkers.

Het Kerst Muziekgala 2023

Op donderdag 14 december werd Het Kerst Muziekgala 2023 met als speciale gast Koningin Máxima, opgenomen in Theater Spant! in Bussum. Tijdens Het Kerst Muziekgala treden kinderen en jongeren samen met bekende artiesten op en laten ze hun talenten zien. Een afvaardiging van het JON vormde het begeleidende ensemble op het hoofdpodium. Het Kerst Muziekgala wordt traditiegetrouw afgesloten met de Grootste Schoolband, waarin basisschoolklassen en VO schoolbands uit het hele land voor het eerst samen optreden voor een groot publiek. In het theater in Bussum zaten 778 basscholieren in de zaal. Het Kerstmuziekgala trok tijdens de televisieuitzending op 19 december 1.053.000 kijkers.

Kamermuziek in Muziekcentrum Enschede

In 2023 vonden twee lunchconcerten in het Muziekcentrum in Enschede plaats door verschillende ensembles bestaande uit leden van het JON. Vooraf werden de ensembles gecoacht door musici van Phion, orkest van Gelderland en Overijssel. Een derde lunchconcert moest worden geannuleerd vanwege ziekte van één van de musici. Dit ensemble heeft begin 2024 alsnog een lunchconcert mogen verzorgen in het Muziekcentrum in Enschede.

Nationaal Jeugdorkest (NJO)

NJO Audities

In november 2022 vonden de audities voor de NJO Wintertournee van 2023 plaats. In maart en april de audities voor de zomerprojecten. In totaal zijn 570 NJO-audities gehouden inclusief de audities die vanuit de NJON worden georganiseerd voor het European Union Youth Orchestra.

NJO Wintertournee 2023

Programma:

Nationaal Jeugdorkest

Dirigent: Antony Hermus

Olivier Messiaen	Les offrandes oubliées
Maurice Ravel	Daphnis et Chloé Suite 2
Bram Kortekaas	L'Élue, Prélude pour orchestre (<i>nieuwe compositie voor het Nationaal Jeugdorkest in opdracht van het AVROTROS Vrijdagconcert</i>)
Igor Stravinsky	Le Sacre du printemps

Eén van de belangrijkste en meest grensverleggende composities, *Le Sacre du Printemps* van Stravinsky, stond op het programma van de NJO Wintertournee. Met een orkest van 110 deelnemers één van de grotere projecten die het NJO deed. Aan de Nederlandse componist Bram Kortekaas was de opdracht gegeven een “opmaat” en ode aan “de Sacre” te componeren, die ook daadwerkelijk naadloos in het hoofdwerk van het programma overliep. Het programma werd in zes verschillende zalen uitgevoerd.

Tijdens de repetitieperiode in Apeldoorn was er een speciale sessie en extra uitvoering voor 300 leerlingen van VO-school De Heemgaard. Er was een speciaal voorbereidend lespakket gemaakt waarin ook participatie tijdens het bezoek werd voorbereid. Ook gingen de leerlingen in gesprek met dirigent en leden van het orkest. Velen van hen maakten voor het eerst zo’n groot symfonieorkest live mee.

Studenten van de opleiding Art of Sound van het Koninklijk Conservatorium Den Haag kregen de kans als onderdeel van hun opleiding opnamen te maken tijdens de repetitie en het concert in Rotterdam.

Zowel in Rotterdam als in Nijmegen stellen we ons samen met de betreffende zalen al enkele jaren tot doel meer jongere bezoekers naar een toch relatief traditioneel klassiek concert te trekken. Nog niet eerder haalden we een resultaat zoals dit jaar in De Doelen te Rotterdam: de helft van de bezoekers was onder 27 jaar. In Nijmegen was 12% van de bezoekers onder 30 jaar.

NJO zomerprojecten 2023

In de zomer van 2023 vonden 3 verschillende projecten door NJO-orkesten plaats:

Ik wil méér! (8+)

Een grappige, muzikaaltheatrale voorstelling over ‘het stillen van verlangen’ voor de hele familie vanaf 8 jaar gebaseerd op *Le bourgeois gentilhomme* van Molière en de muziek, die Richard Strauss en Jean-Baptiste Lully daarop geïnspireerd schreven. Het orkest stond onder leiding van de jonge dirigente Chloe Rooke en acteurs waren recent afgestudeerde theatermakers. Zij werden gecoacht en geregisseerd door David Prins.

Nationaal Jeugdorkest

Dirigent: Chloe Rooke

Regie: David Prins

Assistent regie: Aida Barberena

Spel: Karlijn van Kruchten, Maxime Schröder en Sander Beens

Een samenvoeging van delen uit:

Strauss – Der Bürger als Edelmann (Hugo von Hoffmansthal)

Lully – Le bourgeois gentilhomme (Molière)

In het kader van ons programma “Muziekszomer Inclusief” vond op 4 augustus in Theater Orpheus, een goed bezochte, speciale voorstelling van dit programma plaats voor kinderen van kinderopvangorganisaties en voor gezinnen, die werden uitgenodigd via Stichting Leergeld. Daarnaast werd de voorstelling ‘Ik wil méér!’ op zaterdag 5 augustus gespeeld op Landgoed de Wildenborch en twee keer gespeeld op het Stallenplein bij Paleis het Loo op zondag 6 augustus.

NJO met young artist in residence, Kalina Vladovska

Slagwerkster Kalina Vladovska was de young artist in residence van de Muziekszomer Gelderland 2023. Eén van haar programma’s was een samenwerking met het Nationaal Jeugdorkest waarbij het spectaculaire slagwerkconcert van de Nederlandse componist Joey Roukens op het programma stond.

Dirigent: Chloe Rooke

Solist: Kalina Vladovska, slagwerk
m.m.v. Floris Heijdra, piano

John Psathas – Atalanta

Joey Roukens – Percussion concerto

Beethoven door NJO met Wouter Vossen

Een programma al spelend als concertmeester geleid door Wouter Vossen (concertmeester Residentie Orkest). Deze manier van samenspelen vereist een andere werkwijze en grotere individuele verantwoordelijkheid van elke deelnemer, dan bij het werken met een dirigent. Naast concerten tijdens de Muziekszomer Gelderland verzorgde dit orkest ook de opening van het Grachtenfestival Amsterdam waarbij Nikola Meeuwssen (piano) als solist optrad. Ook vond er bij dat concert een cross-over samenwerking plaats met de band de Roaring Cats.

L. van Beethoven Pianoconcert nr. 5 in Es, op. 73 (“Keizer”)

L. van Beethoven Romance voor viool en orkest nr. 2 in F, op. 50 (solo: Wouter Vossen, viool)

L. van Beethoven Symfonie nr. 2 in D, op. 36

Roaring Cats ‘I Cover The Waterfront’ met de band Roaring Cats

Uit enquête deelnemers NJO:

“Je leert op een professionele manier in orkestverband werken. Je komt met interessante mensen in contact, wat zowel slaat op de coaches, als de dirigenten, als je mede-musici en iedereen betrokken. Bovendien krijg je gedurende het hele traject een goed beeld van je eigen vaardigheden die relevant zijn voor later: auditeren, netwerken, omgaan met druk, etc. Ten slotte heeft de workshop rond body en mind me tips meegegeven die ik nu dagelijks toepas.”

NJO Poporkest

Een speciaal NJO-orkest samengesteld uit studenten van zowel klassieke als jazz-opleidingen van de conservatoria verzorgde tijdens het Maaiveld Festival een concert in samenwerking met Roxeanne Hazes. Voor dit concert werden orkestrale arrangementen van favoriete nummers van Roxeanne Hazes gemaakt. Op het volle Stationsplein in Apeldoorn genoot publiek van wie de meesten normaal niet snel naar een optreden van een orkest gaan luisteren van deze speciale samenwerking.

NJO Poporkest

Dirigent: Johan Plomp

Solist: Roxeanne Hazes

*NJO Poporkest met Roxeanne Hazes
op Maaiveld Festival*

Jong Metropole

Audities

Van 4 tot en met 6 april 2023 vonden de audities voor de Jong Metropole-bezetting van 2023 plaats. Er waren 139 kandidaten waardoor het lange dagen van 10:00-22:00 uur werden. Opvallend was dit jaar het aantal relatief jonge kandidaten. Meer achttienjarigen dan bij eerdere edities. Naast de instrumentalisten, die voor zowel het zomer- als najaarsproject werden geselecteerd, zijn voor het zomerprogramma *“Let the Good Times Roll”* ook 4 zangers geselecteerd. Voor die plekke was ook veel animo. Duidelijk is dat Jong Metropole echt leeft, alle muziekstudenten kennen het en de meeste die komen hebben van anderen gehoord hoe leuk het is.

Zomerproject: *“Let the Good Times Roll”*

Het Jong Metropole met voor deze gelegenheid 4 zangsolisten brachten een ode aan muziek van beroemde ‘crooners’, bekende titels kwamen langs zoals *I’ve got you under my skin* en *Let the Good Times Roll*. Een crooner wordt omschreven als een zanger, die een ontspannen en intieme houding heeft. Schoolvoorbeelden van crooners zijn o.a. Frank Sinatra, Dean Martin en Nat King Cole.

Jong Metropole, Openluchttheater Caprera Bloemendaal

Arrangementen zijn gemaakt door de gastdirigent Chris Walden. Deze oorspronkelijk Duitse componist, arrangeur en dirigent, gevestigd in Los Angeles, werkte met grote orkesten en heeft sinds 1999 zijn eigen Bigband in Los Angeles. Daarnaast arrangeerde hij voor grootheden als Diana Krall, Michael Bublé, Aretha Franklin, Paul Anka en Barbra Streisand. Hij is de vaste arrangeur/componist van de Oscar-uitreiking. Een opmerkelijk feit is dat Chris Walden onlangs het kantoor van Frank Sinatra heeft betrokken binnen het complex van United Recording Studios. Veel dichter bij de bron kon de inspiratie voor dit project niet vandaan komen.

Op 7 augustus kwam het orkest samen in Apeldoorn. Het orkest was samengesteld uit studenten van de conservatoria uit Nederland en aangevuld met drie MusXchange studenten die speciaal voor dit project twee weken naar Nederland kwamen om te spelen. Al voordat de deelnemers elkaar zagen was er goed contact onderling.

Deelnemers werden intensief betrokken bij de marketing en kregen daarin ook eigen verantwoordelijkheden. Ze ontvingen daarvoor voorafgaand aan de projecten een online training van communicatie- en adviesbureau KNYFE.

Op 10 augustus was het eerste concert. Dit was een besloten concert voor Stichting De Kap, een organisatie in Apeldoorn en omgeving die zich inzet voor mantelzorgers. Op zaterdag 12 augustus vond het tweede concert plaats. Dit was tevens het slotconcert van de Muziekszomer Gelderland. Als laatste stuk voor de pauze klonk het nieuwe werk van Bernard van Rossum, *Fantasia por tanguillos*, dat hij speciaal voor Jong Metropole schreef als winnaar van de Rogier van Otterloo Award 2022. Aansluitend volgde de uitreiking van de nieuwe Rogier van Otterloo Award door Wouter Steijn (hoofd bestedingen Het Cultuurfonds) aan Camiel Jansen.

Op zondag 13 augustus concert trad Jong Metropole voor het eerst op in Het Concertgebouw in Amsterdam. Een goed gevulde zaal werd getrakteerd op een spetterend en enthousiast orkest! Woensdag 16 augustus zat het orkest in een volledig uitverkocht openluchttheater Caprera in Bloemendaal. Gelukkig met mooi weer waardoor het een hele sfeervolle avond werd.

Als fantastische afsluiter vertrok het orkest naar Berlijn. Voor het eerst speelde het daar op het prestigieuze jeugdorkestenfestival Young Euro Classic in het Konzerthaus. Ook dit concert was volledig uitverkocht. Als speciale gast was plaatsvervangend ambassadeur van de Nederlandse ambassade in Berlijn, mevrouw Mira Woldberg, aanwezig.

Jong Metropole op Young Euro Classic Berlijn

*'Wat gaaf om 2 intense weken deel uitgemaakt te hebben van het Jong Metropole!
We hebben op prachtige plekken gespeeld, onder meer in het Concertgebouw
Amsterdam en Konzerthaus Berlijn!'*

(Uit Facebook-bericht Jong Metropole-deelnemer)

Najaarsproject 2023: "Bill Laurance & Jong Metropole" o.l.v. Simon Dobson

Op 30 oktober begonnen de repetities voor dit programma in de studio van het Metropole Orkest in Hilversum. Onder leiding van Simon Dobson hadden de musici anderhalve dag om opnieuw aan elkaar te wennen voordat solist Bill Laurance zich bij de groep voegde. Het werd voor alle deelnemers en het publiek een waanzinnig inspirerende week. De secties van het orkest (strijkers, ritmesectie/harp, trompetten, trombones en houtblazers) werden gecoacht door musici van het van het Metropole Orkest. Jong Metropole heeft als doel om musici voor te bereiden op hun toekomst. Daarom zijn er verschillende workshops gegeven door en met experts uit het werkveld van Jong Metropole, onder anderen door Bill Laurance en Simon Dobson, maar ook door de afdelingen marketing en programmering van het Metropole Orkest en door de stichting Cultuur en Ondernemen.

Al ruim voor de start van de repetities waren de concerten in TivoliVredenburg (Utrecht) en LantarenVenster (Rotterdam) uitverkocht. Bij het concert in Tilburg waren ruim 300 bezoekers, ook een flinke stijging ten opzichte van voorgaande jaren. De marketingstrategie waarin bureau KNYFE een belangrijke rol speelde maar ook de musici uit het Jong Metropole zelf intensief zijn betrokken heeft dus zijn vruchten afgeworpen.

De Keep an Eye Outstanding Talent Award werd uitgereikt tijdens het concert in Tilburg aan concertmeester van het Jong Metropole 2023, Teddy Sicking. Bij de keus van de winnaar werden zowel de dirigent en staf van het

zomerproject als die van het winterproject betrokken. De award, beschikbaar gesteld door de Keep an Eye Foundation voor een bijzondere deelnemer, is bedoeld als ondersteuning voor de verdere muzikale en professionele ontwikkeling van de winnaar.

Maaiveld Festival 2023

De tweede editie van het Maaiveld Festival, dat in samenwerking door de zes grootste Apeldoornse cultuurstellingen wordt georganiseerd, vond op 18 en 19 mei 2023 plaats. Er waren ruim 70 optredens en uitvoeringen voor alle leeftijden op en rond het Stationsplein van Apeldoorn, waarbij muziek als rode draad zich verbond met andere kunst disciplines. Zo waren er poëzie, beeldende kunst, dans, acrobatiek, theater en deelden pop en klassiek samen het podium. Maaiveld Festival staat voor nieuwe en spannende ontmoetingen met gevestigde makers en opkomende talenten die prikkelen. Naast de rol als mede-organisator van het hele festival leverde NJON ook het NJO Poporkest dat samen met Roxanne Hazes het spetterende slotconcert op het hoofdpodium op een vol Stationsplein verzorgde.

MusXchange

In het kader van het MusXchange uitwisselingsprogramma van de European Federation of National Youth Orchestras, waar de NJON-partner lid van is en een bestuurszetel vervult, namen 5 musici van het NJO deel aan projecten van collega-orkesten in het buitenland. Vanuit die orkesten waren ook 3 musici te gast die deelnamen aan projecten van het Nationaal Jeugdorkest en het Jong Metropole.

Samen met het Slowaaks Nationaal Jeugdorkest organiseerden we in maart een bilateraal kamermuziekproject onder het MusXchange-programma. Van elk orkest namen 4 musici deel in een project rondom Schubert's Octet in F. Repetities en coaching vonden plaats in Bratislava. Coaches waren professor František Novotný (internationaal vermaard solist en kamermusicus en professor aan de Music Academies in Brno en Bratislava) en Ronald Šebesta (solo-klarinetist van het Slowaaks Radio Orkest). De muzikale en culturele uitwisseling omvatte ook bezoeken aan het Holocaust Museum en de oude Sovjetgrens in Bratislava. Na een concert in de Spiegelzaal van het Aartsbisdom Paleis in Bratislava vonden ook twee mooie concerten in Nederland plaats.

Het MusXchange programma is mogelijk gemaakt met financiële steun van het Creative Europe Programme van de Europese Unie.

Muziekzomer Gelderland 2023

Van vrijdag 28 juli tot en met zaterdag 12 augustus 2023 vond het eigen festival van de NJON plaats. In en vanuit Apeldoorn zijn alle programma's ontwikkeld en gerepeteerd. Dit door jonge talentvolle musici, die wij helpen zich te ontplooiën, nieuwe wegen te vinden en zich te verbinden met elkaar en met het publiek. In onze visie onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom leiden al onze projecten tot uitvoeringen voor publiek. Niet alleen verzamelden ruim 360 talenten zich in Apeldoorn, onze projecten trekken ook publiek naar de regio. In totaal vonden ruim 80 concerten en voorstellingen plaats in zalen, kerken, industrieel erfgoed, landhuizen, kastelen, woon-zorginstellingen en in de open lucht in de gehele provincie Gelderland.

Orkesten

De hierboven beschreven zomerprojecten van het Jeugdorkest Nederland, Jong Metropole en het Nationaal Jeugdorkest werden in Apeldoorn ingestudeerd en meerdere malen uitgevoerd.

Young artist in residence

De 24-jarige slagwerkster Kalina Vladovska was de *young artist in residence* van de Muziekzomer Gelderland 2023. Zij speelde als solist met het NJO (zie boven), was initiator van de participatiedagen 'Sla je slag!', en maakte onder begeleiding van coaches en regisseurs de muziektheatrale voorstellingen 'Shortcuts' en 'Onlosmakelijk'. Die laatste werd haar meest uitgebreide project en werd een eigentijdse show over technologie-verslaving en over wat schermtijd met ons als mens doet. Met muziek, tekst, dans en een lichtchoreografie hield Kalina het publiek een spiegel voor: "hoe vaak per dag zit jij verstopt achter een scherm?"

Een bezoeker over 'Onlosmakelijk'

"Ik heb speciaal geschoven in mijn agenda om vrij te zijn om deze voorstelling te zien. Vooral omdat ik werkzaam ben als communicatieadviseur, dragen we bij aan aandacht vragen op schermen van mensen. Ik was er stil van en hoop dat velen deze voorstelling gaan zien."

'Sla je slag!'

In samenwerking met Rozet in Arnhem, Theater Orpheus in Apeldoorn en diverse partners werden twee dagen samengesteld met optredens en workshops vol percussie en slagwerk die gratis toegankelijk waren. Op zaterdag 29 juli vond *Sla je slag!* plaats in Arnhem en op 3 augustus in Apeldoorn. Betrokken in de samenwerking waren partijen als Power Plug NL (workshops elektronisch beats), ritmisch muziektheatermaker Frans Kemna (workshops bodypercussion), masterdrummer Oké Sène (workshop djembé) en de Arnhemse brassband Sucura. Verder waren er optredens van het Kāna Trio en SUOL Percussion, en natuurlijk *young artist in residence* Kalina Vladovska.

Sla je Slag! - foto's: Veerle Bastiaanssen

Ensembles, voorstellingen en evenementen

NJO ensembles waren gedurende het festival weer in de hele provincie Gelderland te beluisteren. Concerten en voorstellingen vonden plaats in kerkjes, theaters, industriële locaties, kastelen, landgoederen en in de open lucht. Met de Veluvine Fietstocht vanaf Nunspeet en de muzikale wandeling bij Beek-Ubbergen konden de sportieve luisteren een activiteit combineren met verschillende optredens door jonge musici. Verschillende ensembles verzorgden ook concerten in woon-zorginstellingen of voorstellingen voor kinderen/families. De ensembles die dit jaar werden gecoacht bij de ontwikkeling en uitvoering van hun programma's waren Ensemble Utak, het Viride Kwartet, SQUEAK!, Het Isle Quartet, Maat Saxofoon Kwartet, Mare Sextet, Duo Majoor-Smulders, StringWood Ensemble, Coloquio 6 en het Kāna Trio.

Seeing Sounds

Het duo Kaja Majoor (viool en grafisch ontwerp) en Diederik Smulders (cello) maakten een voorstelling waarin ze door Kaja ontworpen grafische partituren tot klinken brachten. De partituren waren gebaseerd op het feit dat sommige mensen specifieke kleuren met bepaalde klanken associëren (synthesie). Dit gegeven gebruikte zij in de partituren die live werden geprojecteerd bij maar liefst 10 voorstellingen in het Kröller-Müller Museum.

Kāna Trio

Met een slagwerker als *young artist in residence* stonden slagwerkinstrumenten deze Muziekszomer Gelderland extra in de schijnwerpers. Het Kāna Trio bracht percussie-arrangementen van de pianocomposities van Bach, Schubert, Ravel en Poulenc en lieten het publiek op een geheel andere wijze luisteren naar deze klassieke werken. Zij gebruikten daarbij een grote variëteit aan slagwerktechnieken en -instrumenten: van marimba's en tamboerijnen tot aan hun handen. De Duitse componist en metalmusicus Florian Magnus Maier maakte speciaal voor het trio en het festival een spectaculaire nieuwe compositie.

Sprookjeskasteel Doorwerth

Kasteel Doorwerth is een stoer, middeleeuws kasteel waar je kunt beleven hoe er vroeger op een landgoed werd geleefd. In het kasteel zijn vier collecties samengebracht: de fraai ingerichte kasteelvertrekken, het Nederlands Jachtmuseum, de Nationale Bosbouwcollectie en Museum Veluwezoom. Speciaal voor de Muziekszomer Gelderland opende kasteel Doorwerth 's avonds haar poorten voor een romantische muzikale ontvangst. Het kasteel en zijn historische bewoners kwamen tot leven in een muzikale vertelling van de geschiedenis van het kasteel. De muziek

werd verzorgd door Ensemble Utak, het Viride Kwartet en SQUEAK!. Samen met acteurs/vertellers namen zij de bezoekers mee in een leuke en leerzame tocht door het kasteel.

Muziekzomer Inclusief

Het eigen sociaal-maatschappelijke programma van de Muziekzomer Gelderland, waarmee publiek dat vanwege sociale, maatschappelijke, economische of gezondheidsredenen minder vanzelfsprekend in aanraking komt met (live uitgevoerde) muzikale programma's toch het festival kan meeleven, is inmiddels een vast onderdeel.

De voorstelling **"Ik wil meer!"** voor 8+ door het NJO orkest met acteurs werd op 4 augustus in Theater Orpheus goed bezocht door kinderen van Kinderopvangorganisaties en gezinnen die werden uitgenodigd via Stichting Leergeld. We boden dit besloten concert speciaal en gratis aan hen aan.

Op 10 augustus gaf het **Jong Metropole** een besloten concert voor Stichting De Kap, die zich in Apeldoorn en omgeving inzet voor mantelzorgers.

Verschillende ensembles hebben besloten **concerten binnen woonzorginstellingen** gegeven. Deze vonden plaats in een informele sfeer en waren voor de bewoners (en hun bezoekers) gratis toegankelijk. Deze concerten waren in overleg met de instellingen op maat gemaakt en voor de jonge musici gelegenheden om te leren verbinding te maken met een ander publiek dan in concertzalen.

Diverse **concerten in de publieke ruimte** waren gratis toegankelijk, zoals in de Muziektent Oranjepark, Beekbergse Tuinen, het Stallenplein van Paleis het Loo, de tuinen van het Kröller-Müller Museum en in het Nationaal Park de Hoge Veluwe.

Ook de eerder beschreven slagwerk participatiedagen **'Sla je slag!'** in Arnhem en Apeldoorn waren gratis toegankelijk

Via de actie **'Geef een toegift'** konden kopers van kaartje een concertkaartje doneren aan mensen met een kleinere portemonnee. Deze kaarten zijn vervolgens via maatschappelijke partners als Foenix Kringloop en Re-integratie Apeldoorn, Stichting Leergeld en Voedselbanken beschikbaar gesteld aan de beoogde doelgroep.

Young Professionals

NJON heeft de brugfunctie voor jonge musici afgelopen jaren uitgebreid met projecten voor recent afgestudeerde Young Professionals. Hiermee helpen we de jongste generatie beroepsmusici met veelzijdige projecten waarin ze hun eerste (betaalde) werkervaringen opdoen, een netwerk opbouwen en zich verder ontwikkelen om aan de eisen van de moderne muziekpraktijk te kunnen voldoen. Als professionele musici krijgen zij uiteraard betaald conform de Fair Practice Code. Deze projecten worden meestal in samenwerking met partners georganiseerd en de productionele kosten ervan worden gefinancierd op projectbasis, dus niet uit de reguliere subsidies.

Het Lijflied

Zes young professional musici van het NJO vormden het muzikaal ensemble van de familievoorstelling Het Lijflied (5+). Deze voorstelling is een coproductie van Opera Zuid, Nationale Opera & Ballet en November Music. Componist Lucas Wiegerink componeerde de muziek voor het Lijflied waarbij hij zich liet inspireren door het menselijk lichaam. In het Lijflied gaat het publiek mee met Ina, die een reis maakt door haar eigen lichaam. Vanwege het succes van de voorstellingen in 2022 werden in 2023 opnieuw zes voorstellingen van Het Lijflied gespeeld.

Een lied voor de maan

Vanwege het succes van deze voorstelling in 2021 werd in samenwerking met de Nationale Opera & Ballet de jeugdvoorstelling **"Een lied voor de maan"** in 2023 hernomen. Het instrumentaal ensemble voor deze productie was een NJO-ensemble van zes musici. De muziek werd gecomponeerd door de jonge Nederlandse componiste Mathilde

Wantenaar en het libretto is gebaseerd op het gelijknamige verhaal van Toon Tellegen. Er vonden 23 voorstellingen plaats in het najaar van 2023.

Kamermuziekconcerten

In samenwerking met of in opdracht van partners als concertorganisatoren, theaters, bedrijven en particulieren werden verschillende concerten door NJON-ensembles georganiseerd. De zondagmiddagserie in samenwerking met Theater Orpheus te Apeldoorn met concerten verzorgd door diverse ensembles werd in 2023 omgedoopt van “Verrassingsconcerten” in “NJO Presenteert”. Zeven ensembles kregen de kans zich in deze serie te presenteren.

De Werf 2023

In 2023 sloot de eerste groep van zes jonge, professionele theatermakers hun 18 maanden durend allround verdiepend traject binnen het door NJON, Theater Gajes en het Theaterschip opgezette programma *De Werf* af. Tijdens een meerdaags *De Werf Festival* presenteerden zij ieder een geheel eigen eindproductie. Daarmee zwaaide de groep die samen met jong professionele NJON-musici in de zomer van 2022 het succesvolle familieprogramma ‘*Het Kansrijk*’ over kansenongelijkheid maakten af. Dit programma werd 28 maal gespeeld op festivals en basisscholen in de zomer van 2022. De meesten makers van deze lichting vonden direct nieuwe opdrachten en uitdagingen. Eén van de makers nodigden we uit om als acteur mee te werken aan de productie ‘*Ik wil méér!*’ met het NJO in de Muziekgroep Gelderland 2023.

In juli 2023 begon de tweede lichting van zes jonge, professionele theatermakers aan hun traject. Deze groep zal samen met een aantal jong-professionele musici vanuit de NJON een muziektheatrale voorstelling voor families (6+) maken, die in de zomer van 2024 wordt uitgevoerd op scholen en diverse festivals, waaronder de Muziekgroep Gelderland en Deventer Op Stelten.

Financiën en continuïteit

De financiële resultaten van het boekjaar 2023 worden inzichtelijk gemaakt in de jaarrekening bij dit jaarverslag. Vooraf werd rekening gehouden met een negatief resultaat. Ondanks de reductie van 29% op de rijks subsidie voor de periode 2021-2024, die we via het Fonds Cultuurparticipatie ontvangen, hadden we de ambitie om onze talentontwikkelingsfunctie voor zoveel mogelijk jonge talenten op hoog niveau te blijven invullen. Met een scherpe sturing op kosten, in sommige gevallen wat kleinschaliger opzet van projecten en mede dankzij extra financiële steun die we van het Cultuurfonds en vanuit het *Herstelpakket jonge cultuurmakers* van het FCP mochten ontvangen hebben we die ambitie waargemaakt en het negatieve resultaat beperkt kunnen houden. Met name bij de Muziekgroep Gelderland zijn vanwege kostenbeheersing de omvang van projecten wat beperkter gehouden en minder grote locaties gebruikt, waardoor de totale publiekscapaciteit ook kleiner was. Zoals in de hoofdstukken ‘*Inleiding*’ en ‘*Lobby voor borging plek muziekvakstudenten in het landelijk bestel*’ beschreven is voor de beleidsperiode 2025-2028 de Talentontwikkelingsregeling van het FCP aangepast zodat projecten voor muziekvakstudenten zoals die van NJON wel volledig voor ondersteuning in aanmerking gaan komen. We zijn zeer dankbaar dat het ministerie en het FCP onze signalen serieus hebben genomen en dat het FCP voor de periode 2025-2028 de regeling op dit punt heeft aangepast: muziekvakstudenten worden daarin tot de groep amateurs gerekend en komen daarmee in aanmerking voor steun vanuit de nieuwe regeling Talentontwikkeling. Voor de NJON hebben we in januari 2024 een aanvraag ingediend voor nieuwe regeling Talentontwikkeling 2025-2028 bij het FCP en daarin gepleit voor herstel van de subsidiekorting en volwaardige opname van de NJON binnen de landelijke regeling. We hopen dan ook van harte dat het FCP met de gevraagde bijdrage vanaf 2025 de activiteiten voor al onze deelnemers weer zal ondersteunen.

Opheffing bestemmingsreserve lasten en gederfde baten COVID-19

Deze bestemmingsreserve is door middel van het bestuursbesluit d.d. 15 februari 2022 ingesteld ter aanwending van de door het Fonds voor Cultuurparticipatie in de jaren 2020, 2021 en 2022 verstrekte aanvullende ondersteuning

voor lasten en gederfde baten ten gevolge van de COVID-19 pandemie. Alhoewel publieksbereik en -inkomsten nog niet geheel op het niveau van voor de COVID-19-pandemie zijn en kosten afgelopen jaren fors zijn gestegen, is steeds moeilijker te bepalen in hoeverre deze nog aan de COVID-19-pandemie zijn toe te rekenen en is het niet langer zinvol de bestemmingsreserve met dit specifieke doel in stand te houden. Het bestuur heeft daarom op 6 februari 2024 besloten de bestemmingsreserve per 31 december 2023 op te heffen en middels resultaatverdeling de daarin nog opgenomen gelden volledig te gebruiken ter dekking van lasten en gederfde inkomsten in het boekjaar 2023.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van stichting NJON zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

ANBI en financiering

De stichting heeft geen winstoogmerk en is in het bezit van een ANBI-status. Inkomsten komen uit een gespreide financieringsmix van inkomsten uit recettes en uitkoopsommen, subsidies, sponsoring, deelnemersbijdragen, private fondsen en schenkingen.

Subsidies

Voor de kerntaken en de projecten van de NJON ontvangt de stichting structurele subsidie van:

- Het Fonds voor Cultuurparticipatie
- Provincie Gelderland
- Gemeente Apeldoorn

Voor de organisatie van de Muziekszomer Gelderland ontvangt de stichting NJON subsidie van:

- Gemeente Arnhem
- Gemeente Ede
- Gemeente Berg en Dal

Voor projecten van het Jeugdorkest Nederland ontvangt de stichting NJON subsidie van:

- Gemeente Enschede

Fondsen

De grootste particuliere fondsbijdragen ontving de Stichting NJON in 2023 van:

- Het Cultuurfonds (voorheen Prins Bernhard Cultuurfonds)
- Keep an Eye Foundation
- BNG Cultuurfonds
- Frank van der Wal Fonds
- VSB Fonds

Begroting 2024

Het beperkte negatieve resultaat van 2023 kunnen we opvangen vanuit de reserves. Ook in 2024 hebben we nog te maken met het feit dat de subsidie vanuit het FCP is beperkt vanwege het probleem dat de muziekvakstudenten niet goed in de regeling *Talentontwikkeling en Festivals 2021-2024* passen. Om ook komend jaar onze

talentontwikkelingsfunctie voor zoveel mogelijk jonge talenten op hoog niveau te blijven invullen zullen we scherp op kosten moeten blijven sturen en extra financiering via andere bronnen moeten realiseren. Inmiddels heeft het FCP ook voor 2024 een extra bijdrage vanuit het *Herstelpakket jonge cultuurmakers* toegezegd, wat natuurlijk al een steun in de rug is. We houden voor 2024 nog rekening met een negatief resultaat waar voldoende reserves tegenover staan om de continuïteit van de NJON te waarborgen. In de loop van 2024 zal duidelijkheid komen over de rijksfinanciering vanaf 2025. Vanaf dan zal een sluitende begroting een vereiste zijn om ambities en doelstellingen op lange termijn op een verantwoorde wijze waar te kunnen blijven maken. In bijlage 4 is de gecomprimeerde jaarbegroting 2024 opgenomen.

Inzicht kosten participatieprojecten en projecten van niet-professionals van de NJON

Hieronder een overzicht van projecten die de NJON in 2023 organiseerde voor de muzikale talenten, die nog niet aan een hoofdvakopleiding van het conservatorium studeren, en participatieprojecten. Deze projecten voldoen volledig aan de doelstellingen en opdracht binnen de regeling Talentontwikkeling en Festivals 2021-2024 van het Fonds Cultuurparticipatie.

- Audities JON
- JON Zomertournee
- JON Wintertournee
- Ensembleconcerten van het JON
- Kinderprinsengrachtconcert
- Het Kerst Muziekgala (in samenwerking met Méér muziek in de klas)
- Kindermuziekweek
- Bijdrage JON aan Muziekszomer Inclusief
- Samenwerkingen regionale en lokale amateurorkesten

In 2023 bedroegen de kosten van deze projecten 509.975,65 euro.

Inzet “herstelpakket jonge cultuurmakers”

Het bedrag van het *herstelpakket jonge cultuurmakers* (127.921 euro) dat vanuit het Fonds Cultuurparticipatie aanvullend over 2023 is toegekend is volledig besteed aan activiteiten voor deelnemers van 14 tot en met 24 jaar.

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland heeft waardering voor de activiteiten van het afgelopen jaar. Ook in 2023 heeft NJON zich met tal van activiteiten sterk gemaakt voor de ontwikkeling van jonge instrumentalisten. Waar 2023 voor de één het debuut op het podium van Het Concertgebouw inhield, maakte de ander een succesvolle overstap naar het professionele muzikaleven. NJON leverde daarmee opnieuw een bijdrage aan (de toekomst van) het Nederlandse muzikaleven als geheel.

Na de financiële uitdagingen van 2022 stond 2023 in het licht van financiële soliditeit. De RvT is blij te concluderen de staf en directie in staat zijn gebleken de kosten te beheersen, zonder grote concessies te doen aan de hoofdtaken van NJON.

Aanvullend vormde de totstandkoming van het meerjarenbeleidsplan 25-28 in het afgelopen jaar een belangrijk punt van aandacht. Ook voor de totstandkoming en de inhoud van deze plannen heeft de RvT veel waardering. Het stelt daarnaast met genoeg vast dat de zorg rond de juiste subsidieomgeving voor het NJON succesvol onder de aandacht is gebracht. De RvT zijn zowel de directie van NJON als de betreffende overheden en fondsen dankbaar voor de stappen die hierin zijn ondernomen.

Ten slotte dankt de Raad van Toezicht staf en directie van het NJON voor de zorgzame en professionele wijze waarop de activiteiten in 2023 vormgegeven zijn.

Roland Kieft

voorzitter Raad van Toezicht Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland

Bijlage 1 – Concertoverzicht 2023

5 januari - Amsterdam, 't Zonnehuis
Het Lijflied (2 voorstellingen)

6 januari – Rhenen, Cunerakerk
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

7 januari – Heerenveen, De Rinkelbom
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

8 januari – Amsterdam, 't Zonnehuis
Het Lijflied (2 voorstellingen)

8 januari – Deventer, Lebuiniskerk
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

10 januari – Amsterdam, 't Zonnehuis
Het Lijflied (2 voorstellingen)

13 januari – Utrecht, TivoliVredenburg
Nationaal Jeugdorkest o.l.v. Antony Hermus

15 januari – Amsterdam, Concertgebouw
Nationaal Jeugdorkest o.l.v. Antony Hermus

17 januari – Den Haag, Amare
Nationaal Jeugdorkest o.l.v. Antony Hermus

18 januari – Rotterdam, De Doelen
Nationaal Jeugdorkest o.l.v. Antony Hermus

19 januari – Nijmegen, De Vereeniging
Nationaal Jeugdorkest o.l.v. Antony Hermus

20 januari – Apeldoorn, Theater Orpheus
Nationaal Jeugdorkest o.l.v. Antony Hermus

19 februari – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Verrassingsconcert: Vlam Saxofoonkwartet

2 maart – Enschede, Wilminktheater
Jeugdorkest Nederland blaaskwintet lunchconcert

16 maart – Bratislava, Aartsbisshoppelijk paleis
Bilateraal NJO project Slowakije

18 maart – Nijmegen, Antonius van Paduakerk
Bilateraal NJO project Slowakije

19 maart – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Verrassingsconcert: Bilateraal NJO project Slowakije

30 maart – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO & JON Kindermuziekweek

3 april – Bemmeler, Theaterkerk Bemmeler
NJO & JON Kindermuziekweek

30 april – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Verrassingsconcert: Escala Percussion

4 mei – Enschede, Wilminktheater
Jeugdorkest Nederland Saffier ensemble
lunchconcert

10 mei – Apeldoorn, Park Berg en Bos
Boomkroonjuwelen in Stadspark Berg en Bos
(besloten concert)

14 mei – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Verrassingsconcert: Caire Reed Quintet

19 mei – Apeldoorn, Theater Orpheus
Maaiveld 2023 – NJO Poporkest

13 juni – Den Haag, Amare
YAIR Onlosmakelijk master recital Kalina Vladovska
(besloten voorstelling)

22 juni – Apeldoorn, Paleis het Loo
Ontvangst paleisdirecteuren Paleis het Loo (besloten
concert)

23 juni – Hilversum, MCO
Leukste studentenorkest van Nederland (radio-
uitzending) met het Viride Kwartet

25 juni – Den Haag, Amare
Shortcuts try-out (besloten concert)

22 juli – Apeldoorn, Paleis het Loo
Viride Kwartet (2 voorstellingen)

28 juli – Koblenz (D), Basilika Sankt Kastor
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

28 juli – Apeldoorn, Stadhuis Apeldoorn
Opening Muziekzomer Gelderland 2023
(6 concerten)

29 juli – Arnhem, Rozet
Sla je Slag!

30 juli – Apeldoorn, Paleis het Loo
Viride Kwartet

30 juli – Apeldoorn, Muziektent Oranjepark
Maat Saxophone Quartet

30 juli – Empe, Bij de Hommel
Mare Sextet – Italiaanse Sferen

30 juli – Nationaal Park de Hoge Veluwe
Käna Trio – De Marimba Driehoek

30 juli – Lengerich (D), Gempt-Halle
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

31 juli – Breda, Grote Kerk
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

1 augustus – Otterlo, Kröller-Müller Museum
Seeing Sounds (2 concerten)

1 augustus – Veere, Grote Kerk Veere
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

1 augustus – Zutphen, Dat Bolwerck
Käna Trio – De Marimba Driehoek

2 augustus – Radio Kootwijk, Voormalig Zendstation
Radio Kootwijk
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel
(2 concerten)

2 augustus – Vorden, Kasteel Hackfort
StringWood Ensemble

2 augustus – Zutphen, Synagoge Zutphen
Isle Quartet

2 augustus – Wehl, Stoomtimmerfabriek
Käna Trio – De Marimba Driehoek

2 augustus – Bemmelen, Theaterkerk Bemmelen
YAIR + Maat (Shortcuts)

2 augustus – Brummen, Landgoed Klein Engelenburg
Zorgconcert door Isle Quartet

3 augustus – Otterlo, Kröller-Müller Museum
Seeing Sounds (3 concerten)

3 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO orkest o.l.v. Chloe Rooke 'Sla je slag!'

3 augustus – Apeldoorn, Villa Astra
Zorgconcert door Isle Quartet

3 augustus – Apeldoorn, Villa Marianna
Zorgconcert door Isle Quartet

3 augustus – Amsterdam, Concertgebouw
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

3 augustus – Doesburg, Gasthuiskerk
StringWood Ensemble

3 augustus – Apeldoorn, Ketelhuis
YAIR + Maat (Shortcuts)

3 augustus – Epe, Grote Kerk Epe
Isle Quartet

4 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO orkest o.l.v. Chloe Rooke 'Ik wil méér!'

4 augustus – Putten, Kasteel de Vanenburg
StringWood Ensemble

4 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Coloquio 6

4 augustus – Ede, Erica Theater
Isle Quartet

4 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO orkest o.l.v. Chloe Rooke (Roukens)

5 augustus – Vorden, Landgoed De Wildenborch
Isle Quartet

5 augustus – Vorden, Landgoed De Wildenborch
NJO orkest o.l.v. Chloe Rooke 'Ik wil méér!'

5 augustus – Nunspeet, Veluvine
Veluvine Fietstocht (6 concerten)

5 augustus – Heesum, Kerkje op de Heuvel
Ensemble Utak

5 augustus – Nijmegen, Zeester Nijmegen
Isle Quartet

6 augustus – Beekbergen, diverse tuinen
Muziek in Beekbergse tuinen (3 concerten)

6 augustus – Apeldoorn, Paleis het Loo
NJO orkest o.l.v. Chloe Rooke 'Ik wil méér!' (2 concerten)

6 augustus – Oosterbeek, Tuin de Lage Oorsprong
Coloquio 6 (2 concerten)

8 augustus – Otterlo, Kröller-Müller Museum
Seeing Sounds (2 concerten)

8 augustus – Harderwijk, Catharinakapel
SQUEAK!

8 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Onlosmakelijk

8 augustus – Arnhem, Boekhandel Het Colofon
Viride Kwartet

8 augustus – Nunspeet, Veluvine
Ensemble Utak

9 augustus – Doorwerth, Kasteel Doorwerth
Sprookjeskasteel Doorwerth

9 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
YAIR Onlosmakelijk (besloten voorstelling)

9 augustus – Zutphen, De IJsselstroom
Coloquio 6

9 augustus – Nijmegen, Marienburgkapel
Mare Sextet – Italiaanse Sferen

10 augustus - Otterlo, Kröller-Müller Museum
Seeing Sounds (3 concerten)

10 augustus – Hoenderloo, Jachthuis Sint Hubertus
SQUEAK!

10 augustus – Zevenaar, Turmac Cultuurfabriek
YAIR Onlosmakelijk

10 augustus – Ede, Cultura
NJO orkest met Wouter Vossen

10 augustus – Nunspeet, Noord-Veluws Museum
Viride Kwartet

10 augustus – Arnhem, Hoeve Klein Mariendaal
Zorgconcert door Jeugdorkest Nederland ensemble

10 augustus – Arnhem, De Herbergier
Zorgconcert door Jeugdorkest Nederland ensemble

10 augustus – Arnhem, HWL De Schaarsberg
Zorgconcert door Jeugdorkest Nederland ensemble

11 augustus – Amsterdam, Y-Helling
NJO Orkest met Wouter Vossen

11 augustus – Wageningen, Schip van Blaauw
Mare Sextet – Italiaanse Sferen

11 augustus – Nunspeet, Veluvine
YAIR Onlosmakelijk

11 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Jong Metropole o.l.v. Chris Walden (besloten zorgconcert)

12 augustus – Apeldoorn, Paleis het Loo
NJO Orkest met Wouter Vossen (2 concerten)

12 augustus – Beek-Ubbergen, Huis Wylerberg
Muzikale Wandeling Berg en Dal (6 concerten)

12 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Jong Metropole o.l.v. Chris Walden,
Slotconcert Muziekzomer Gelderland 2023

13 augustus – Amsterdam, Concertgebouw
Jong Metropole o.l.v. Chris Walden

16 augustus – Bloemendaal, Openluchttheater
Caprera
Jong Metropole o.l.v. Chris Walden

18 augustus – Berlijn (D), Konzerthaus Berlin
Jong Metropole o.l.v. Chris Walden

19 augustus – Amsterdam, Prinsengracht
JON kinderprinsengrachtconcert 2023

29 augustus – Apeldoorn, Grote Kerk
Wilhelminaconcert Vrienden van de Grote Kerk
Apeldoorn door Viride Kwartet

3 september – Otterlo, Kröller-Müller Museum
Seeing Sounds @ Finissage Kröller-Müller (besloten
voorstelling)

28 september – Apeldoorn, Grote Kerk
Fundraising event Vrienden van de Grote Kerk
Apeldoorn (besloten concert) door Wallpaper Trio

7 oktober – Apeldoorn Theater Orpheus
YAIR Presentatie 2024

22 oktober – Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

22 oktober – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO presenteert: Suol Percussion

24 oktober - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

26 oktober - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

27 oktober - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan

28 oktober - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

29 oktober - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

31 oktober - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

1 november - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan

2 november - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

3 november - Amsterdam, Nationale Opera & Ballet
Een lied voor de maan

3 november – Tilburg, Schouwburg Concertzaal
Tilburg
Jong Metropole & Bill Laurance o.l.v. Simon Dobson

4 november – Utrecht, TivoliVredenburg
Jong Metropole & Bill Laurance o.l.v. Simon Dobson

5 november – Eindhoven, Natlab
Een lied voor de maan

5 november – Rotterdam, LantarenVenster
Jong Metropole & Bill Laurance o.l.v. Simon Dobson

8 november – Maastricht, Studio Malpertuis
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

9 november - Maastricht, Studio Malpertuis
Een lied voor de maan (2 voorstellingen)

12 november – Helmond, Theater Het Speelhuis
Een lied voor de maan

26 november – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO presenteert: Peter Trio

14 december – Bussum Theater Het Spant
Kerstmuziekgala met JON musici

17 december – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO presenteert: Het Oosterdok Strijktrio

29 december – Ede, Akoesticum
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

30 december – Utrecht, Geertekerk
Jeugdorkest Nederland o.l.v. Jurjen Hempel

Bijlage 2 – Concerten en bezoekersaantallen NJON 2019-2023

aantal bezoekers	2019	2020	2021	2022	2023
NJO Wintertournee	3.701	2.411	0	862	3.568
Muziekzomer Gelderland, incl. NJO en JM, excl. JON	13.806	4.279	3.994	6.092	8.324
NJO en JM Overige projecten	2.364	0	2.057	3.179	7.990
Young Professionals	7.598	998	9.159	19.248	6.676
JON	8.490	1.317	1.662	12.745	9.598
totaal	35.959	9.005	16.872	42.126	36.156 *

aantal concerten	2019	2020	2021	2022	2023
NJO Wintertournee	5	5	0	3	6
Muziekzomer Gelderland, incl. NJO en JM, excl. JON	123	17	55	66	81
NJO en JM Overige projecten	5	0	7	5	11
Young Professionals	19	11	51	84	44
JON	17	5	10	21	17
totaal	169	38	123	179	159

* In 2023 werden Het Kinderprinsengrachtconcert en Het Kerst Muziekgala op televisie uitgezonden door AVROTROS. Deze programma's trokken in totaal 1.162.000 kijkers. In deze kijkcijfers zijn geen uitgestelde kijkers (online, uitzending gemist, etc.) opgenomen. Daarnaast werden verschillende concerten uitgezonden via Radio 4. Luistercijfers van die uitzendingen hebben we niet beschikbaar.

Bijlage 3 – Steunbetuigingen waarde NJON

Brief Vereniging van Nederlandse Orkesten aan Staatssecretaris van Cultuur d.d. 8 december 2022:

**Vereniging
van Association
Nederlandse of
Orkesten Dutch
Orchestras**

Vereniging van Nederlandse Orkesten
Atlantisplein 1, 1093 NE Amsterdam
IBAN: NL39 INGB 0006 9776 92
KvK nr: 64179974
telefoon: 06 - 2563 9874
e-mail: c.dingjan@vvnno.nl

Aan: Ministerie van OCW,
t.a.v. de staatssecretaris, mevrouw dr. G. Uslu
Raad voor Cultuur,
t.a.v. de voorzitter, mevrouw drs. K. Baele

Cc: Fonds Cultuurparticipatie,
t.a.v. de directeur, mevrouw drs. H. Verhoeven
Fonds Podiumkunsten,
t.a.v. de directeur, mevrouw drs. V. van Hulst

Amsterdam/Nootdorp, 8 december 2022
Ref.: 2022-06

Betreft: Positie Nationale JeugdOrkesten Nederland (NJON)

Geachte mevrouw Uslu, geachte mevrouw Baele,

In vervolg op onze brief van 22 september 2020 (onze referentie 2020-04) vragen de professionele orkesten verenigd in de Vereniging van Nederlandse Orkesten (VvNO) opnieuw uw nadrukkelijke aandacht voor de positie van de Nationale JeugdOrkesten Nederland (NJON).

Al meer dan 60 jaar vormen het Nationaal Jeugdorkest (NJO) en het Jeugdorkest Nederland (JON) dé kweekvijver voor onze orkesten. Vrijwel alle Nederlandse musici die via een zwaar proefspel een plek in onze orkesten verwerven, hebben een achtergrond in een of beide van deze jeugdorkesten. Dat is ook niet verwonderlijk: deze orkesten herbergen de top van het jonge symfonische talent in Nederland.

1

Wij maken ons opnieuw ernstig zorgen over de kwetsbare financiële positie waar de NJON de komende jaren in terecht dreigt te komen. Die kwetsbaarheid wordt in onze ogen veroorzaakt door de unieke positie die de orkesten innemen: er is in Nederland geen één vergelijkbare organisatie, en daardoor passen de NJON niet goed in de beschikbare subsidieregelingen. Immers, voor het Fonds Cultuurparticipatie zijn de conservatoriumstudenten van het NJO eigenlijk te weinig 'amateurs', en voor de BIS zijn de scholieren uit het JON en de studenten uit het NJO te weinig 'professioneel'. De aanvraag bij het Fonds Cultuurparticipatie is weliswaar gedeeltelijk toegekend, maar die toekenning geeft onvoldoende basis voor de activiteiten van de NJON.

Door de samenvoeging van het JON en het NJO is een doorlopende leerlijn gegarandeerd van talentvolle jongeren vanaf 14 jaar, die nog vóór de keuze zitten om het vak in te gaan, tot en met de beste studenten die afstuderen van de Nederlandse conservatoria. Dit vergroot de kansen voor een succesvolle carrière bij een van onze orkesten of elders in het culturele veld aanzienlijk. Nergens anders in Nederland krijgen studenten op zo'n hoog niveau de kans om zich te bewamen in het orkestspel.

Ten tijde van de hevige uitbraak van Covid-19 werd eens te meer duidelijk hoe belangrijk het is dat musici wendbaar, flexibel en breed inzetbaar zijn. Het NJO investeerde al ver vóór corona in ensemblespel, multidisciplinaire producties en crossovers en traint de musici daarnaast in belangrijke vaardigheden als stressreductie en sociale vaardigheden. De vaardigheden die jonge musici zich op die manier eigen maken zijn voor hun verdere carrière van ongekend groot belang.

Als toekomstige werkgevers van deze talentvolle jongeren doen wij dan ook een nadrukkelijk beroep op u: de toekomstige vlaggendragers van de klassieke muziek in Nederland verdienen een goede financiële basis. De Nationale JeugdOrkesten Nederland nemen een unieke en onmisbare plek in in de ontwikkeling van talentvolle jongere naar professioneel musicus. Laat hen niet de dupe worden van een voor hen niet passende subsidiestructuur.

Voor een nadere toelichting is de VvNO uiteraard van harte beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Mevr. ir. Chris Dingjan,
Verenigingsmanager VvNO

Phion, Orkest van Gelderland en Overijssel – Noord Nederlands Orkest –
philharmonie zuidnederland – Residentie Orkest – Het Balletorkest –
Nederlands Philharmonisch Orkest | Nederlands Kamerorkest – Radio Filharmonisch Orkest –
Metropole Orkest – Rotterdams Philharmonisch Orkest – Koninklijk Concertgebouworkest

Conservatorium van Amsterdam
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Aan: Ministerie van OCW,
t.a.v. de Staatssecretaris, mevrouw Gunay Uslu
Raad voor Cultuur,
t.a.v. de voorzitter, mevrouw Kristel Baele

CC: Fonds Cultuurparticipatie,
t.a.v. de directeur, mevrouw Hedwig Verhoeven
Fonds Podiumkunsten,
t.a.v. de directeur, mevrouw Viktorien van Hulst

Amsterdam, 8 mei 2023

Onderwerp: **Positie Nationale Jeugdorkesten Nederland**

Geachte mevrouw Uslu, geachte mevrouw Baele,

Namens het Netwerk Muziek, de gezamenlijke Nederlandse Conservatoria, wil ik aandacht vragen voor de positie van de Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON).

De NJON speelt met het Nationaal Jeugdorkest (NJO), het Jeugdorkest Nederland (JON), het Jong Metropole en het festival Muziekszomer Gelderland al ruim 60 jaar een rol van betekenis voor de talentontwikkeling van jonge, getalenteerde musici in Nederland. Een cruciale rol zelfs. Echter, door het specifieke en unieke karakter van deze jeugdorkesten, dreigt de NJON tussen wal en schip van de rijkssubsidiestructuur te vallen. Dit omdat – met name – het NJO en het Jong Metropole op het grensvlak opereren tussen de educatieve – en de professionele beroepspraktijk. Dit grensvlak is inherent aan de 'brugfunctie' die de NJON bekleedt richting het professionele werkveld.

Als conservatoria staan we voor kwalitatief excellente opleidingen en een brede ontwikkeling van toekomstige generaties musici, in alle genres. Als hbo-kunstvakonderwijs bereiden we studenten voor op de beroepspraktijk. Dit doen we onder andere met instrumentaal, theoretisch, pedagogisch en ondernemerschapsonderwijs en door samen te werken met partners in de muzieksector zoals de NJON. Bij de Nationale Jeugdorkesten Nederland doen de meest getalenteerde studenten en aankomend studenten van de Nederlandse conservatoria praktijkervaring op (inter)nationaal niveau op. Deze praktijkervaring tijdens de opleiding is van belang voor studenten om zich goed te kunnen oriënteren op de diversiteit van de beroepspraktijk en hiermee keuzes te maken binnen de opleiding. Daarnaast doen studenten ervaring op met het spelen in ensembles en orkesten en het ontwikkelen van vernieuwende programma's. Studenten werken zo tijdens hun studie aan hun artistieke profiel en aan hun netwerk, beide zijn essentieel voor een kans op een goede start in de beroepspraktijk.

Oosterdokskafe 151 • 1011 DL Amsterdam • The Netherlands • www.consam.nl

De Nationale Jeugdorkesten Nederland zijn hiermee een belangrijke schakel in de keten voor muziektalent. Het JON voor de aansluiting op het conservatorium onderwijs aan de voorkant - waar de infrastructuur voor buitenschoolse muzikale educatie al kwetsbaar is - en het NJO en Jong Metropole voor de aansluiting op een toekomstige beroepspraktijk.

We maken ons zorgen over de kwetsbare (financiële) positie van de NJON, nu ze tussen de doelstellingen van het Fonds Podiumkunsten en Fonds Cultuurparticipatie lijkt te vallen. We vragen dan ook aandacht voor de ondersteuning van deze nationale functie in het muziekbestel.

Uiteraard zijn we voor nadere toelichting altijd beschikbaar.

Met vriendelijke groet, namens het Netwerk Muziek,

Okke Westdorp

Voorzitter Netwerk Muziek (a.i.)
Directeur Conservatorium van Amsterdam

Jeugdorkesten in Nederland slaan alarm

Er komt zwaar weer aan voor de Nederlandse jeugdorkesten. De stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON) vreest **bij de komende subsidieronde in 2025 tussen wal en schip te vallen** als gevolg van de doelgroep: jonge musici in opleiding. Bij het NJON zijn drie jeugdorkesten ondergebracht. Het Jeugdorkest Nederland (JON) werkt met amateurs in de leeftijd van 14 tot 20 jaar. Bij het Nationaal Jeugdorkest (NJO) en het Jong Metropole spelen muziekvakstudenten van 18 tot 26 jaar. De doorstroming van het JON naar de andere twee orkesten, en vervolgens naar de beroepspraktijk, is groot. Directeur Ewout van Dingstee schetst het probleem. "Tussen 2017 en 2020 kregen we jaarlijks 525.000 euro rijkssubsidie via het Fonds Cultuurparticipatie (FCP). Dat bedrag is voor de periode 2021-2024 gezakt naar

375.000 euro. Het FCP wil zich meer richten op jongeren met een lager niveau dan onze musici in het JON. En voor de vakstudenten bij de twee andere orkesten is het probleem dat de musici 'pre-professioneel' zijn, en dus niet passen bij het FCP. Maar voor subsidie van het Fonds Podiumkunsten komen zij ook niet aanmerking, omdat ze nog geen diploma hebben, en dus nog geen professionals zijn."

Dingstee vertelt dat het FCP al een waarschuwing heeft gegeven dat de vakstudenten eigenlijk niet bij dat fonds passen, en dat er vanaf 2025 nog minder subsidie dan de 375.000 euro dreigt.

Daarmee dreigt een essentiële brug tussen de opleidingen en de beroepspraktijk in te storten. Het NJON laat elk jaar een paar honderd musici praktijkervaring op doen en daarvoor doen 650

jonge musici per jaar auditie. Voor de uitvoering van Stravinsky's *Le sacre du printemps* zijn zo'n 110 musici nodig.

"In de zomer hebben we forse projecten gedaan. **Dat was een bewuste keuze na de stilte van de coronajaren.** Onze buffer is nu op, de almaar stijgende kosten hakken er in. Over 2022 komen we uit op een groot verlies van 380.000 euro. We krijgen steun van de provincie en de gemeenten, maar die kunnen het niet alleen dragen. Het ministerie van OCW zou met een regeling moeten komen. Welke regeling dat maakt mij niet uit. We zitten bij het ministerie aan de cultuurkant, maar als we bij het onderwijs geschoven worden, dan is dat ook prima. We krijgen al heel lang overheidssubsidie. Het zou zonde zijn als die nu nog minder wordt of weg zou vallen."

Peter van der Lint

Bijlage 4 – Gecomprimeerde jaarbegroting 2024 Stichting NJON

BATEN	Begroot
OPBRENGSTEN	
Directe opbrengsten	
1.1 Deelnemersbijdragen	43.605
1.2 Publieksinkomsten	296.250
1.3 Sponsorinkomsten	12.500
1.4 Overige inkomsten	2.000
Totaal directe opbrengsten	354.355
Indirecte opbrengsten	3.000
TOTAAL OPBRENGSTEN	357.355
BIJDRAGEN UIT PRIVATE MIDDELEN	
2.1 Bijdragen van particulieren, incl. vrienden(stichting)	65.000
2.2 Totale bijdrage van private fondsen	413.000
TOTALE BIJDRAGE UIT PRIVATE MIDDELEN	478.000
SUBSIDIES/BIJDRAGEN UIT PUBLIEKE MIDDELEN	
3.1 Meerjarige activiteitsubsidie FCP	518.000
3.2 Structuele subsidie provincie(s)	274.443
3.3 en 3.4. Subsidies gemeente(n)	223.067
3.5 Overige subsidies en bijdragen*	0
TOTAAL SUBSIDIES/BIJDRAGEN UIT PUBLIEKE MIDDELEN	1.015.510
TOTALE BATEN	1.850.865

LASTEN

4.1 Beheerlasten personeel

Salarissen, sociale lasten en pensioenen	-291.000
Overige personeelkosten	-44.625
Totaal beheerlasten personeel	-335.625

4.2 Beheerlasten materieel

Huisvesting	-21.500
Kantoorkosten	-150.350
Totaal beheerlasten materieel	-171.850

Totaal Beheerlasten

-507.475

5.1 Activiteitenlasten personeel

Artistiek personeel	-180.350
Uitvoerend personeel	-375.650
Vorbereidend personeel	-50.600
Ondersteunend personeel	-97.228
Totaal activiteitenlasten personeel	-703.828

5.2 Activiteitenlasten materieel

Vorbereiding	-750
Uitvoering	-622.030
Publiciteit	-75.853
Totaal activiteitenlasten materieel	-698.633

Totaal Activiteitenlasten

-1.402.461

TOTALE LASTEN

-1.909.936

Saldo rentebaten/-lasten

-1.000

EXPLOITATIERESULTAAT

-60.071

Jaarrekening 2023 Stichting NJON

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER
(na bestemming resultaat)

ACTIVA	2023 €	2022 €
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Inventaris en inrichting	2.665	2.591
Instrumentarium	<u>10.790</u>	<u>14.499</u>
	13.455	17.090
Vlottende activa		
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren	111.559	38.840
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.936	2.016
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>245.791</u>	<u>528.822</u>
	370.286	569.678
Liquide middelen	451.432	312.439
Totaal	<u>835.174</u>	<u>899.207</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	493.500	384.760
Best.res. Provincie Gelderland	-	-
Best.res. lasten en gederfde baten COVID-19	-	123.962
Bestemmingsfonds Instrumentarium	<u>9.147</u>	<u>12.046</u>
	502.647	520.768
Kortlopende schulden		
Crediteuren	27.080	92.729
Belastingen en premies sociale verzekeringen	26.821	31.610
Overige schulden en overlopende passiva	<u>278.626</u>	<u>254.100</u>
	332.527	378.439
Totaal	<u>835.174</u>	<u>899.207</u>

1.2 CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

BATEN	huidig boekjaar €	begroting €	vorig boekjaar €
OPBRENGSTEN			
Directe opbrengsten			
A.1 Deelnemersbijdragen	47.129	40.000	43.094
A.2 Publieksinkomsten	311.014	271.825	534.874
A.3 Sponsorinkomsten			
waarvan sponsoring in natura	-	-	-
waarvan overige sponsorinkomsten	7.338	33.000	12.179
A.4 Overige inkomsten	8.000	3.000	8.000
Totaal directe opbrengsten	373.482	347.825	598.147
Indirecte opbrengsten	5.872	3.000	7.579
TOTAAL OPBRENGSTEN	379.353	350.825	605.726
BIJDRAGEN UIT PRIVATE MIDDELEN			
B.1 Bijdragen particulieren & vriendenstichting	74.790	93.850	100.723
B.2 Bijdragen van private fondsen	362.250	446.000	434.200
TOTALE BIJDRAGE UIT PRIVATE MIDDELEN	437.040	539.850	534.923
SUBSIDIES/BIJDRAGEN UIT PUBLIEKE MIDDELEN			
C.1 Meerjarige activiteitsubsidie FCP	552.070	382.500	543.900
C.2 Structuele subsidie provincie(s)	259.226	259.226	249.977
C.3 Structuele subsidie gemeente(n)	188.772	165.000	207.971
C.4 Incidentele subsidie gemeente(n)	22.534	29.500	17.500
C.5 Overige subsidies en bijdragen	-	-	-
TOTAAL SUBSIDIES/BIJDRAGEN UIT PUBLIEKE MIDDELEN	1.022.602	836.226	1.019.348
MIDDELEN	1.022.602	836.226	1.019.348
TOTALE BATEN	1.838.995	1.726.901	2.159.997

LASTEN

	huidig boekjaar €	begroting €	vorig boekjaar €
D.1 Beheerlasten personeel	310.226	310.710	300.431
D.2 Beheerlasten materieel	158.916	148.600	137.634
Totaal Beheerlasten	469.142	459.310	438.065
E.1 Activiteitenlasten personeel	792.065	657.965	1.190.432
E.2 Activiteitenlasten materieel	598.224	695.875	862.030
Totaal Activiteitenlasten	1.390.289	1.353.840	2.052.462
TOTALE LASTEN	1.859.431	1.813.150	2.490.527
Saldo rentebaten/-lasten	2.314	-2.500	-2.826
EXPLOITATIERESULTAAT	-18.122	-88.749	-333.356

RESULTAATBESTEMMING

Mutatie algemene reserve	108.740	37.213	-119.077
Mutatie best.res. Provincie Gelderland	0	0	-21.008
Mutatie best.res. lasten, ged. baten COVID-19	-123.962	-123.962	-195.317
Mutatie bestemmingfonds instrumentarium	-2.899	-2.000	2.046
	-18.122	-88.749	-333.356

Bedrijfsvoering

	FTE		€		
	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
Totale personele inzet	8,36	10,55	580.228	593.849	685.277
Waarvan vast contract	4,78	6,46	392.765	401.985	465.741
Waarvan tijdelijk contract	3,58	4,09	187.463	191.864	219.536

1.3 KASSTROOMOVERZICHT

	2023 €	2022 €
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening	-18.122	-333.356
Afschrijvingen materiële vaste activa	4.464	4.107
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	-13.657	-329.249
Mutatie vorderingen	199.392	-206.436
Mutatie kortlopende schulden	-45.912	107.756
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	139.823	-427.929
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Mutatie langlopende schuld	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-829	-6.409
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-829	-6.409
Mutatie liquide middelen	138.994	-434.338
Liquide middelen einde boekjaar	451.432	312.439
Liquide middelen begin boekjaar	312.439	746.777
Mutatie liquide middelen	138.993	-434.338

1.4 ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARREKENING

(bedragen in euro's)

Algemeen

Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het bevorderen van de muziekbeoefening in ruime zin door jonge musici (begaafde amateurs en aankomende beroepsmusici) de gelegenheid te bieden zich te bekwamen in orkest- en ensemblespel en concerten te geven op een naar professionele maatstaven verantwoord niveau en het organiseren van concerten en muziekfestivals, waaronder een jaarlijks muziekfestival in de provincie Gelderland.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. NJON wordt structureel meerjarig ondersteund door de gemeente Apeldoorn, provincie Gelderland en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP). De toekenning van FCP over de huidige beleidsperiode 2021-2024 is 29% lager dan in de voorgaande beleidsperiode, omdat FCP activiteiten voor muziekvakstudenten niet goed in de huidige regeling Talentontwikkeling en Festivals vond passen. Hieraan ten grondslag lag de definitie dat deze muziekvakstudenten te weinig nog als amateur werden beschouwd. In november 2022 gaf FCP aan voor de periode 2025-2028 om deze reden helemaal geen ruimte meer binnen de regeling te zien voor deze groep. De directie van NJON heeft sindsdien een uitgebreide lobby gevoerd, die werd gesteund vanuit de sector en de lagere overheden, in het bijzonder gemeente Apeldoorn en provincie Gelderland. Dit heeft tot erkenning door het ministerie van OCW en het FCP geleid dat deze groep ten onrechte buiten de regelingen zou vallen en de nieuwe FCP-regeling Talentontwikkeling voor de periode 2025-2028 is op dit punt aangepast, zodat de muziekvakstudenten er wel binnen vallen. In de meerjarenaanvraag 2025-2028 die door NJON inmiddels voor deze regeling is ingediend is daarom ook ingezet op herstel van de korting en volledige opname van de activiteiten voor muziekvakstudenten.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van stichting NJON zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Verbonden partijen

De stichtingen Vrienden van het NJON en Vrienden van het JON kunnen aangemerkt worden als een verbonden partij.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld conform RJ 640 "Organisaties zonder winststreven" en de aanwijzingen die het Fonds voor Cultuurparticipatie in het handboek verantwoording meerjarige activiteitsubsidies heeft gegeven. De vergelijkende cijfers zijn waar nodig geherrubriceerd om een vergelijking met het huidige boekjaar mogelijk te maken.

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De aanschaffingen worden geactiveerd en gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van economische levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserve lasten en gedeelde baten COVID-19

De bestemmingsreserve is door middel van het bestuursbesluit d.d. 15 februari 2022 ingesteld ter aanwending van de door het Fonds voor Cultuurparticipatie in de jaren 2020, 2021 en 2022 verstrekte aanvullende ondersteuning voor lasten en gedeelde baten ten gevolge van de COVID-19 pandemie. Alhoewel publieksbereik en -inkomsten nog niet geheel op het niveau van voor de COVID-19-pandemie zijn en kosten afgelopen jaren fors zijn gestegen, is steeds moeilijker te bepalen in hoeverre deze nog aan de COVID-19-pandemie zijn toe te rekenen en is het niet langer zinvol de bestemmingsreserve met dit specifieke doel in stand te houden. Het bestuur heeft daarom op 6 februari 2024 besloten de bestemmingsreserve per 31 december 2023 op te heffen en middels resultaatverdeling de daarin nog opgenomen gelden volledig te gebruiken ter dekking van lasten en gedeelde inkomsten in het boekjaar 2023.

Bestemmingsfonds Instrumentarium

Dit betreft bijdragen van het Frank van der Wal fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, het K.F.Hein Fonds, via crowdfunding en de Louisa van der Velden stichting ten behoeve van de aanschaf van nieuw slagwerkinstrumentarium. De jaarlijkse vrijval van dit fonds is gelijk aan de afschrijvingstermijn van 10 jaar. In tegenstelling tot de voorgestelde verwerkingwijze van deze bijdrage volgens het handboek verantwoording cultuursubsidies (opnemen als langlopende schuld onder de noemer 'investeringsubsidies'), is ervoor gekozen Richtlijn 640 te volgen en de bijdrage te verwerken als bestemmingsfonds. Als gevolg van de vereisten in deze richtlijn is de onttrekking aan het bestemmingsfonds verwerkt in de resultaatbestemming.

Bestemmingsreserve Provincie Gelderland

Dit betreft een bestemmingsreserve welke wordt aangehouden ten behoeve van de Provincie Gelderland ter zake van gelden die zijn aangemerkt als nog niet besteed deel van de door Provincie Gelderland verstrekte subsidie.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve

rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De in de exploitatierekening opgenomen baten zijn opgenomen indien en voor zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt. De kosten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en afschrijvingen.

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde op basis van verwachte economische levensduur.

De ontvangen NOW-steun wordt verantwoord als vermindering van de personeelslasten.

Pensioenregeling

De stichting heeft haar werknemers pensioen toegezegd. Deze toezegging is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (PFZW). Deze toezegging wordt, conform de in de Richtlijnen voor jaarverslaglegging aangereikte vereenvoudiging, in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen anders dan hogere toekomstige premies, zodat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Informatie over een eventueel overschot of tekort in het bedrijfstakpensioenfonds en de gevolgen hiervan voor de stichting in de toekomst, is niet beschikbaar.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

1.5.1 Vaste activa

1.5.1.1 Materiële vaste activa

	<u>inventaris & inrichting</u>	<u>instru- mentarium</u>
Stand per 1 januari 2023		
Aanschafwaarde	5.293	33.969
Cumulatieve afschrijving	<u>-2.702</u>	<u>-19.470</u>
Boekwaarde	<u>2.591</u>	<u>14.499</u>
Mutaties in boekjaar		
Investerings	829	-
Desinvesteringen	-1.660	-2.044
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	1.660	2.044
Afschrijvingen	<u>-755</u>	<u>-3.708</u>
Saldo	<u>74</u>	<u>-3.708</u>
Stand per 31 december 2023		
Aanschafwaarde	4.462	31.925
Cumulatieve afschrijving	<u>-1.797</u>	<u>-21.135</u>
Boekwaarde	<u>2.665</u>	<u>10.790</u>
<i>Afschrijvingspercentages op jaarbasis</i>	<i>10%-20%</i>	

1.5.2 Vlottende activa

1.5.2.1 Debiteuren

	31-12-2023	31-12-2022
Nominale waarde uitstaande vorderingen	111.559	38.840
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-	-
	<u>111.559</u>	<u>38.840</u>

1.5.2.2 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	<u>12.936</u>	<u>2.016</u>
----------------	---------------	--------------

1.5.2.3 Overige vorderingen en overlopende activa

Te ontvangen bedragen NJO Muziekszomer 2023 2022	41.000	50.000
Vooruitbetaalde kosten NJO Winter Tournee 2024 2023	26.965	28.066
Te ontvangen bijdrage Jong Metropole 2023 2022	104.000	105.000
Overige vooruitbetaalde kosten	13.885	3.600
Te ontvangen bedragen JON Winter Tournee 2023 2022	14.853	7.028
Te ontvangen overige NJO, te weten		
- Nog te ontvangen bijdrage PBCF	-	45.000
- Nog te ontvangen inzake Operettaland	-	84.088
- Overige NJO	-	17.308
Te ontvangen overige JON	-	4.067
Te ontvangen overige NJON, te weten		
- Nog te ontvangen coronasteun FCP 2022	-	147.000
- Overige NJON	-	30.674
Overigen	<u>45.08</u>	<u>6.990</u>
	<u>245.791</u>	<u>528.821</u>

1.5.2.4 Liquide middelen

Betreft het totaal van de kasmiddelen en de direct opeisbare saldi bij bankinstellingen.

1.5.3. Eigen vermogen

1.5.3.1 Algemene reserve

Het verloop van het kapitaal is als volgt:

	2023	2022
Stand per 1 januari	384.760	503.837
Resultaatbestemming	108.740	-119.077
Stand per 31 december	493.500	384.760

1.5.3.2 Bestemmingsreserve provincie Gelderland

Het verloop van deze reserve is als volgt:

Stand 1 januari	-	21.008
Resultaatbestemming	-	-21.008
Stand 31 december	-	-

Dit betreft een bestemmingsreserve welke wordt aangehouden ten behoeve van de Provincie Gelderland ter zake van gelden die zijn aangemerkt als nog niet besteed deel van de door Provincie Gelderland verstrekte subsidie. De hoogte van het deel van de gelden dat nog niet is besteed wordt berekend naar rato van de totale lasten van Stichting NJON ten opzichte van de totale baten. De resultaatbestemming 2023 wordt na afloop van het boekjaar door de Provincie vastgesteld.

1.5.3.3 Bestemmingsreserve lasten en gederfde baten COVID-19

Het verloop van deze reserve is als volgt:

Stand 1 januari	123.962	319.279
Toevoeging	-	147.000
Onttrekking	-123.962	-342.317
Stand 31 december	-	123.962

De bestemmingsreserve is door het bestuur van de stichting ingesteld ter aanwending van de door het Fonds voor Cultuur Participatie (FCP) in het boekjaar 2020, 2021 en 2022 verstrekte en slechts gedeeltelijke aangewende aanvullende ondersteuning voor lasten en gederfde baten vanwege COVID-19. Aan de reserve worden toegevoegd de door het FCP in dit kader beschikbaar gestelde bedragen. Lasten en gederfde baten in het kader van COVID-19 worden in mindering gebracht op de reserve. In het boekjaar is het directiebesluit genomen tot vrijval van de volledige reserve.

1.5.3.4 Bestemmingsfonds Instrumentarium

Het verloop van dit fonds is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand 1 januari	12.046	10.000
Resultaatbestemming	<u>-2.899</u>	<u>2.046</u>
Stand 31 december	<u><u>9.147</u></u>	<u><u>12.046</u></u>

1.5.4 Kortlopende schulden

<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
-------------------	-------------------

1.5.4.1 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffingen	14.005	16.731
Pensioenpremies	<u>12.816</u>	<u>14.879</u>
	<u><u>26.821</u></u>	<u><u>31.610</u></u>

1.5.4.2 Overige schulden en overlopende passiva

Reservering vakantiegelden en -dagen	30.983	32.265
Vooruitontvangen / terug te betalen JON eigen bijdragen	29.388	29.008
Vooruitontvangen bedragen Young Professionals 2024 2023	94.525	-
Te betalen bedragen JON Winter Tournee 2023 2022	66.415	41.130
Te betalen bedragen JON Zomer Tournee 2023 2022	1.046	-
Te betalen bedragen NJO Muziek Zomer 2023 2022	7.365	69.596
Te betalen bedragen Jong Metropole Wintertournee 2023 2022	10.613	14.570
Te betalen bedragen Jong Metropole Zomertournee 2023 2022	5.500	-
Overige nog te betalen kosten	<u>32.791</u>	<u>67.532</u>
	<u><u>278.626</u></u>	<u><u>254.101</u></u>

1.5.5 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De stichting wordt op basis van de Deelregeling meerjarige activiteitsubsidies gesubsidieerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP). Door het fonds is voor 2021 tot en met 2024 een subsidie van € 1.500.000 beschikbaar gesteld.

De stichting heeft verplichtingen inzake huur(koop) contracten inzake huisvesting en kantoorapparatuur ten bedrage van circa € 30.000 per jaar.

1.6 TOELICHTING OP DE CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING (bedragen in euro's)

1.6.1 Resultaat en verschillen t.o.v. begroting

1.6.1.1 Resultaat

	2023
Netto exploitatielasten inclusief rente	1.857.117
De eigen inkomsten bedragen	816.393
De ontvangen subsidies bedragen	1.022.602
Het saldo bedraagt	18.122-
Het percentage eigen inkomsten op het totaal van de baten is	44%

1.6.1.2 Verschillen ten opzichte van de begroting

begroot saldo	-88.749
werkelijk saldo	-18.122
verschil t.o.v. begroting	70.628

Een globale specificatie van de verschillen tussen het resultaat en de begroting luidt:

	rekening	begroting	verschil
- directe opbrengsten	373.482	347.825	25.657
- indirecte opbrengsten	5.872	3.000	2.872
- subsidies/bijdragen uit publieke middelen	1.022.602	836.226	186.376
- bijdragen uit private middelen	437.040	539.850	-102.810
- beheerlasten personeel	310.226	310.710	484
- beheerlasten materieel	158.916	148.600	-10.316
- activiteitenlasten personeel	792.065	657.965	-134.100
- activiteitenlasten materieel	598.224	695.875	97.652
- financiële baten en lasten	2.314	-2.500	4.814
	-18.122	-88.749	70.628

Directe opbrengsten

In 2023 hebben diverse Young Professional projecten plaatsgevonden. Dit betreft projecten die in samenwerking met de Nationale Opera & Ballet en andere partners kostendekkend zijn gerealiseerd. Er zijn geen subsidiegelden voor aangewend. Deze projecten waren eind 2022 nog niet definitief vastgelegd en daarom ook niet in de begroting van 2023 opgenomen.

Subsidies / bijdragen uit publieke middelen

Nog niet bekend en daarom niet in de begroting opgenomen was de extra steun uit "Herstelpakket jonge cultuurmakers" van FCP (€ 127.920) en slechts deels begroot "Loon/prijsbijstelling" over 2023 van de reguliere FCP subsidie (€ 49.149). Daarnaast was subsidie gemeente Apeldoorn door hogere indexatie dan oorspronkelijk begroot meer dan begroot (€ 23.772). "Subsidies overige gemeenten" is lager dan oorspronkelijk begroot.

Bijdragen uit private middelen

Steun uit particuliere en met name private fondsen was hoger begroot dan haalbaar bleek. Kosten van projecten waarvoor oorspronkelijk meer private steun was begroot zijn lager gehouden zodat hierop geen (extra) verlies is geleden.

Activiteitenlasten personeel

Hoger dan begroot door:

- Young Professional projecten die bij het maken van de begroting nog niet gepland waren en daarom niet opgenomen in de begroting. De lasten voor deze projecten bestaan met name uit honoraria voor musici en reis- en verblijfkosten. Deze projecten zijn kostendekkend georganiseerd in samenwerking met partners. Er zijn geen subsidiegelden voor aangewend.
- extra investeringen in team en ondersteunend personeel t.b.v. realisatie reguliere projecten en verbetering marketing.

Activiteitenlasten materieel

Lager dan begroot door scherpe sturing op kosten vanwege lagere inkomsten uit private fondsen.

1.6.1 Directe opbrengsten

	rekening 2023	begroting 2023	rekening 2022
A.2 Publieksinkomsten			
Recette	98.681	145.000	108.771
Uitkoopsommen	212.333	126.825	426.102
	<u>311.014</u>	<u>271.825</u>	<u>534.873</u>
A.4 Overige inkomsten			
Co-producties	8.000	3.000	8.000
	<u>8.000</u>	<u>3.000</u>	<u>8.000</u>
INDIRECTE OPBRENGSTEN			
Verhuur instrumenten	3.178	3.000	2.387
Overige	2.694	-	5.192
	<u>5.872</u>	<u>3.000</u>	<u>7.579</u>

1.6.2 Bijdragen uit private middelen

B.2 Bijdragen van private fondsen

Prins Bernhard Cultuur Fonds	260.500	258.000	325.000
Van den Broek Lohman Fonds	-	25.000	25.000
Stichting VSB Fonds	35.000	30.000	30.000
Frank van der Wal Fonds	15.000	15.000	19.700
Stg. Cultuurfonds BNG	20.000	20.000	20.000
Fonds Podiumkunsten	-	11.000	11.000
Overigen	31.750	87.000	3.500
	<u>362.250</u>	<u>446.000</u>	<u>434.200</u>

De bijdrage van het Prins Bernhard Cultuur Fonds wordt definitief vastgesteld in het volgende boekjaar.

1.6.3 Subsidies/bijdragen uit publieke middelen

	rekening 2023	begroting 2023	rekening 2022
C.1 Meerjarige activiteitsubsidie FCP			
Activiteitsubsidie FCP	375.000	375.000	375.000
Coronasteun FCP	-	-	147.000
Herstelpakket jonge cultuurmakers FCP	127.921	-	-
Overige subsidie FCP	49.149	7.500	21.900
	<u>552.070</u>	<u>382.500</u>	<u>543.900</u>

De subsidieverstrekking FCP wordt definitief vastgesteld in 2025. Het bedrag van het herstelpakket jonge cultuurmakers is volledig besteed aan activiteiten voor deelnemers van 14 tot en met 24 jaar.

C.2 Subsidies Provincies

Provincie Gelderland	259.226	259.226	249.977
	<u>259.226</u>	<u>259.226</u>	<u>249.977</u>

C.3 Structuele subsidie gemeenten

Gemeente Apeldoorn	188.772	165.000	165.971
Gemeente Arnhem	-	-	42.000
	<u>188.772</u>	<u>165.000</u>	<u>207.971</u>

De subsidieverstrekking Gemeente Apeldoorn wordt definitief vastgesteld in het volgende boekjaar.

C.4 Incidentele subsidie gemeenten

Gemeente Zutphen	-	-	5.000
Gemeente Enschede	3.500	-	3.500
Gemeente Ede	8.000	-	8.000
Gemeente Berg en Dal	1.034	1.000	100
Gemeente Arnhem	10.000	-	-
Overigen	-	28.500	-
	<u>22.534</u>	<u>29.500</u>	<u>16.600</u>

1.6.4 Beheerlasten

	rekening 2023	begroting 2023	rekening 2022
D.1 Beheerlasten personeel			
Directie	135.459	135.000	141.602
Secretariaat en overig personeel beheer	132.813	133.000	121.214
Overige personeelslasten	41.954	42.710	37.615
	<u>310.226</u>	<u>310.710</u>	<u>300.431</u>
D.1.1 Directie			
Salaris	108.183	108.000	129.162
Sociale lasten	11.316	11.000	15.318
Pensioenlasten	15.960	16.000	18.565
Ontvangen ziektegeden	-	-	-21.443
	<u>135.459</u>	<u>135.000</u>	<u>141.602</u>

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)

Bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2023

	Ewout van Dingstee
Functiegegevens	
Functie	Directeur
Aanvang en einde functieervulling in boekjaar	01-01/31-12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	108.183
Beloningen betaalbaar op termijn	15.960
Totale bezoldiging	<u>124.143</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	<u>223.000</u>

Gegevens 2022

	<u>Ewout van Dingstee</u>	<u>Wim Vos</u>
Functie	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functie vervulling in boekjaar	01-01/31-12	13-06/30-11
Deeltijdfactor in fte	1,0	0,6
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	103.042	26.120
Beloningen betaalbaar op termijn	15.061	3.504
Totale bezoldiging 2022	<u>118.103</u>	<u>29.624</u>
Inididueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	<u>216.000</u>	<u>59.400</u>

De Raad van Toezicht is onbezoldigd. Voor reis- en onkosten wordt een vaste vergoeding van € 100 per persoon per jaar verstrekt.

De volgende personen zijn topfunctionarissen met een totale bezoldiging van minder dan € 1.900:

<u>Naam functionaris</u>	<u>Functie</u>
R.C. Kieft	Voorzitter Raad van Toezicht
H.A.M. Beerten	Vice-voorzitter Raad van Toezicht
J. Hetebrij	Lid Raad van Toezicht
A.H.C.M. Janssen	Lid Raad van Toezicht
F.A. Woldegiorgis	Lid Raad van Toezicht

	<u>rekening 2023</u>	<u>begroting 2023</u>	<u>rekening 2022</u>
D.1.2 Secretariaat en overig personeel beheer			
Salaris	135.010	107.000	98.889
Sociale lasten	15.998	14.000	13.568
Pensioenlasten	12.675	12.000	13.235
Ontvangen ziektegeden en NOW	-30.870	-	-4.478
	<u>132.813</u>	<u>133.000</u>	<u>121.214</u>
D.1.3 Overige personeelslasten			
Ziekteverzekering	16.119	12.500	11.040
Reis- en verblijfkosten	22.629	24.460	23.821
Opleidingskosten	2.031	2.000	4.061
Overige personeelskosten	1.175	3.750	-1.306
	<u>41.954</u>	<u>42.710</u>	<u>37.616</u>

D.2 Beheerlasten materieel

	rekening 2023	begroting 2023	rekening 2022
D.2.1 Huisvesting	20.520	18.900	17.644
D.2.2 Kantoorkosten	138.396	129.700	119.989
	<u>158.916</u>	<u>148.600</u>	<u>137.633</u>

D.2.2 Kantoorkosten

Kantoorbenodigdheden	1.040	1.250	988
Kopieermateriaal	10.930	11.000	9.546
Porti	29	1.000	340
Telefoon	5.241	5.500	4.610
Verzekeringen	4.797	5.000	4.536
Accountant, controlling en administratie	46.582	42.500	49.149
Advieskosten derden	14.250	2.500	4.878
Abonnementen en contributies	4.521	4.000	4.356
Afschrijvingen	4.464	5.500	4.107
Kleine aanschaffingen/klein onderhoud	5.035	1.950	1.625
Automatisering	23.888	30.000	24.553
Ticketing	12.180	12.500	5.539
Overige	5.438	7.000	5.761
	<u>138.396</u>	<u>129.700</u>	<u>119.988</u>

1.6.5 Activiteitenlasten

E.1 Activiteitenlasten personeel

E.1.1 Artistiek personeel	244.462	174.700	586.629
E.1.2 Uitvoerend personeel	423.052	372.825	437.751
E.1.3 Voorbereidend personeel	40.049	44.450	55.779
E.1.4 Ondersteunend personeel	84.502	65.990	110.273
	<u>792.065</u>	<u>657.965</u>	<u>1.190.432</u>

E.2 Activiteitenlasten materieel

	rekening 2023	begroting 2023	rekening 2022
E.2.1 Voorbereiding	669	750	113
E.2.2 Uitvoering	532.839	619.175	738.949
E.2.3 Publiciteit	64.717	75.950	122.967
	<u>598.224</u>	<u>695.875</u>	<u>862.029</u>
E.2.1 Voorbereiding			
Verzekering instrumenten	139	750	93
Onderhoud instrumenten	530	-	20
	<u>669</u>	<u>750</u>	<u>113</u>
E.2.2 Uitvoering			
Zaalhuur	64.917	87.800	76.561
Huur instrumenten	8.975	18.875	12.405
Vervoer instrumenten	42.914	46.070	45.528
Huur en koop muziekmateriaal	17.547	18.250	23.056
Productiekosten (incl. techniek)	61.175	64.880	123.838
Verblijfkosten	250.567	282.450	325.820
Reiskosten	73.596	87.350	118.522
Overige	-1.150	1.000	623
Prijzen en awards	15.000	12.500	12.500
Afboekingen en betalingsverschillen	-703	-	97
	<u>532.839</u>	<u>619.175</u>	<u>738.950</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van activa en passiva per balansdatum.

1.7 ONDERTEKENING BESTUUR EN RAAD VAN TOEZICHT

Apeldoorn, 21 maart 2024,

Directeur / bestuurder:

Ewout van Dingstee

Raad van Toezicht:

R.C. Kieft (voorzitter)

H.A.M. Beerten (vice-voorzitter)

J. Hetebrij

A.H.C.M. Janssen

F.A. Woldegiorgis

Prestatiecijfers FCP 2023

2.1 Prestatieoverzicht Nationale Jeugdorkesten Nederland (model III verantwoording van prestatiegegevens 2023)

Aantal activiteiten		Omschrijving activiteit	Aantal deelnemers		Aantal bezoekers		
aanvraag/ afgesproken	realisatie		aanvraag/ afgesproken	realisatie	aanvraag/ afgesproken	realisatie	kijkcijfers
3	4	Jaarlijks zijn er drie auditieperiodes: 1 voor het Jeugdorkest Nederland en 2 voor het Nationaal Jeugdorkest. De audities vormen onderdeel van het talentontwikkelingstraject.	650	759	0	0	nvt
5	7	Orkestprojecten met muzikale en samenspel-coaching, repetities en concerten en daarnaast aanvullende coachings op het gebied van o.a. musicologische achtergronden, fysieke en mentale gezondheid, blessurepreventie, carrièreontwikkeling, ondernemerschap, profilering en marketing, tevens regelmatig internationale tournees: jaarlijks 2 orkestprojecten Jeugdorkest Nederland en minimaal 3 orkestprojecten Nationaal Jeugdorkest (nb. bezoekersaantallen van concerten van de orkestprojecten tijdens de NJO Muziekgomer Gelderland aldaar (bij activiteit 3) opgenomen	250	289	5.000	10.178	nvt
1	1	NJO Muziekgomer Gelderland: festival met 80-100 voorstellingen en concerten (ook interdisciplinair) van orkesten, opera, kamermuziek, kindervoorstellingen en programma's met dans, theater en film op veelal ongebruikelijke locaties als industrieel erfgoed, landgoederen, musea en in de openlucht. Klassiek, jazz, improvisatie en nieuwe muziek staan, ook in mengvormen, centraal. Vrijwel alle programma's nieuw ontwikkeld waarbij het totale proces van ontwikkelen, repeteren en (meestal meermaals) uitvoeren voor publiek. (nb: aantal deelnemers orkesten tijdens het festival opgenomen bij orkestprojecten (2e activiteit))	60	74	7.500	8.026	nvt
30	31	Diverse samenwerkingsprojecten, waaronder participatieprojecten, kamermuziekprojecten, Jong Metropole (i.s.m. Metropole Orkest en Nationaal Jeugd Jazz Orkest, grotendeels gefinancierd door Prins Bernhard Cultuurfonds en Keep an Eye Foundation), samenwerkingsprojecten met professionele podiumkunstorganisaties, internationale uitwisselingen.	140	186	7.500	17.952	1.162.000

Toelichting

1. Naast 1 auditieronde voor het JON en 2 voor het NJO werd ook een aparte auditieronde voor deelname aan Jong Metropole gerealiseerd. Deze ronde en de deelnemers eraan zijn opgenomen.
2. Bij de Muziekgomer Gelderland zijn vanwege kostenbeheersing de omvang van projecten wat beperkter gehouden en minder grote locaties gebruikt, waardoor de totale publiekscapaciteit ook kleiner was.

Deelnemerslijst 2023 Jeugdorkest Nederland

Provincie	jonger dan 8	8 tot 12	12 tot 19	19 tot 24	ouder dan 24	Totaal
Groningen	0	0	0	1	0	1
Friesland	0	0	4	4	0	8
Drenthe	0	0	0	0	0	0
Overijssel	0	0	4	3	0	7
Gelderland	0	0	0	1	0	1
Flevoland	0	0	0	0	0	0
Utrecht	0	0	5	2	0	7
Noord-Holland	0	0	16	6	0	22
Zuid-Holland	0	0	11	17	0	28
Zeeland	0	0	0	0	0	0
Noord-Brabant	0	0	3	2	0	5
Limburg	0	0	2	1	0	3
Buitenland	0	0	2	0	0	2
Totaal	0	0	47	37	0	84

Toelichting

Wij beschikken alleen over de adressen van de leden van het Jeugdorkest Nederland waar zij momenteel wonen. Vaak verhuist een lid dat ervoor kiest zich verder te bekwamen op zijn/haar instrument hiervoor naar de randstad waar muziekonderwijs op hoger niveau gevolgd kan worden. Dat deze leden zijn opgegroeid in andere provincies van Nederland dan waar ze nu wonen is daarom in deze deelnemerslijst niet zichtbaar en verklaart deels ook het hogere aantal deelnemers uit de randstad-provincies.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2023, vanaf bladzijde 44 tot en met 63, van Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven, de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens publieke en semipublieke sector, de voorschriften uit het Handboek Regeling meerjarige subsidies Fonds voor Cultuurparticipatie 2021-2024 en de voorschriften volgens de subsidievoorwaarden van de Provincie Gelderland.

Daarnaast zijn naar ons oordeel de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het Handboek Regeling meerjarige subsidies Fonds voor Cultuurparticipatie 2021-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de exploitatierekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Controleprotocol Wet normering topinkomens, het Controleprotocol behorend bij de Regeling meerjarige subsidies Fonds voor Cultuurparticipatie 2021-2024 en het Controleprotocol 2015 ten behoeve van incidentele subsidies van de Provincie Gelderland. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationale Jeugdorkesten Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

met het hart
op de juiste plek
rekenen wij
en rekent u op ons

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met Richtlijn 640 Organisaties zonder Winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ Richtlijn 640 Organisaties zonder Winststreven en met de voorschriften uit het Handboek Regeling meerjarige subsidies Fonds voor Cultuurparticipatie 2021-2024. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen alsmede de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol Wet normering topinkomens, het Controleprotocol behorend bij de Regeling meerjarige subsidies Fonds voor Cultuurparticipatie 2021-2024 en het Controleprotocol 2015 ten behoeve van incidentele subsidies van de Provincie Gelderland.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude en van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur en de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Kampen, 21 maart 2024

Tamek Accountants B.V.

drs. L.J. Meijer RA

Dit document is ondertekend door | This document is signed by

Dit document is ondertekend door | This document is signed by